

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. škofnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštne proste.

Ljubo doma, kdor ga ima.

Neka mrzlična strast preseljevanja z dežele v mesta se nam kaže v današnjih časih. Ne samo v Avstriji, ampak tudi v Franciji, Angliji, Nemčiji, da celo v Ameriki.

Poljedelski minister Zedinjenih severnih držav, James Wilson, je pred kratkim o tem predmetu imel izredno zanimiv članek. Izvajal je:

Čeprav se kmečko gospodarstvo v zadnjem času ugodno razvija, in sicer ugodnejše kakor kedaj prej, tako, da ima vsak farmer (posestnik polja), če le količkaj na se drži, svoj avtomobil; čeprav so farmerji poplačali vknjižene dolgove; čeprav se je tudi njihovo življenje glede hrane zelo izboljšalo; vendar še raste preseljevanje ljudstva v tovarniške kraje in mesta.

Prišlo je že tako daleč, da so v vzhodnem delu Severne Amerike mnoge farme (posestva) popolnoma opuščene. Ljudje so se izselili v New-York in so kratkoma zapustili dom in polje, ker jih niso mogli prodati.

Poljedelstvo vsled teh prikazni nazaduje. Priseljenci iz Evrope gredo vsi v tovarniške kraje ali pa v rudokope, in le Italijani ter Slovani se dajo uporabiti v majhnem številu za poljedelska dela. V Zedinjenih državah se je torej bati, da se ne bode moglo več polja obdelovati.

Če pogledamo v Južno Ameriko, najdemo tam enake razmere, čeprav je tam gospodarski razvoj še v povojih. Argentinja je n. pr. čudežna dežela z neprimernim naravnim bogastvom. Ta dežela, ki bi lahko cel svet oskrbovala z žitom, ima 6 milijonov prebivalcev, akoprav bi jih zlahka preživljala 120 milijonov. In od onih 6 milijonov jih prebiva poldrugi milijon v glavnem mestu. Ali ni to nezdrava prikazen? Ljudje, ki bi lahko na deželi živeli kot poštene posestniki, snažijo rajši v glavnem mestu Buenos Aires gospodi čevlje ali pa krađejo Bogu čas.

Tudi v Rusiji se nam nudijo iste prikazni. V južni, srednji in severni Rusiji se javlja močno preseljevanje kmečkega ljudstva iz dežele v mesta.

Tako je govoril poljedelski minister Zedinjenih severno-ameriških držav! Vsakemu, ki ljubi kmečki stan, vzbuja beg z dežele v mesta težke, skrbi polne misli. Jasno je, da se mora v tem oziru nekaj stori-

ti, in sicer prav kmalu, toda na drugi strani je težko reči, katero sredstvo se naj uporabi, da bi se razmere v prid kmečkega stanu korenito spremenile.

Uničeni upi.

Z napornim trudom prideluje kmet vsakdanji kruh za sebe in druge. Od zore do mraka se peha in muči vse kmečko ljudstvo za življenjski in gospodarski obstanek. Nobeno drugo podjetje ni izpostavljeno tolikim sovražnikom, kakor kmetovanje. Kolikokrat se seje, sadi in goji razno, za življenje potrebno rastlinstvo, a samo eno hudourje zadostuje, da uniči ves up, vse sadove, vse delo in trud. Cvetovi, z grozdem obložen vinograd se spremeni v nekaterih minutah v pusto puščavo, kadar toča prihrumi; večkrat ga uniči za več let. Lepo zrastle, kruh obetajoče klasje stepe in zmlati ta ledena poguba že na njivi. Mnogokratni nalivi odnašajo rodno zemljo iz skrbno obdelanega in z ogromnimi stroški zasajenega hriba v dolino, ter tam zblati in zasilje prepotrebno krmo za živino. Ali to še ni vse! Koliko zadene poljedelca še raznovrstnih drugih nesreč. A proti vsem tem nezgodam nedostaje obdelovalcu zemlje katerekoli zadostne obrambe. Vse, kar je, obstoja v tem, da se mu odpiše nekaj zemljiškega davka in se mu v najhujših slučajih da majhna, nikdar zadostna podpora.

Mnogokrat za to določena sredstva ne zadostujejo. Za delavno ljudstvo po deželi se naši visoki vladi vedno mili izdajati denar. Za celo državo je komaj tri milijone kron določenih za podpore po ujmah prizadetih. Dežele pa prispevajo še mnogo manjše deneske, vsled tega se trpečemu ljudstvu ne more primerno pomagati.

Večkrat so si pa poškodovani tudi sami krivi, ako ne dobijo nikake podpore. Vsakega dolžnost je, da naznani vso škodo in tudi razloge za potrebnost podpore pristojnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu in zahteva cenitve škode, ker brez tega ni odpisa davka, še manj pa podpore. Najbolje je, da to stori vsi poškodovani skupno, potem občinskega urada po svojem županu; pa tudi vsakdo sam lahko to stori, bodisi ustmeno ali pismeno.

Nadalje je tudi potrebno, da se o vsaki nezgodi piše v naših listih ali časnikih, da se takoj obvesti

poslanec dotičnega okraja, da izve iz prvega in zanesljivega vira imena prizadetih občin in velikost ali obseg poškodbe, da zamore pravočasno vse potrebno za pridobitev podpore storiti. Vsak, posebno še tisti, ki skuša sam bridko izgubo vsega napora pri gospodarstvu vsled raznih elementarnih poškodb, bo vse, kar le mogoče, rad storil v olajšanje bede trpečemu ljudstvu.

Vsled vsakoletnega ogromnega števila od raznih poškodb prizadetih pač ne bodo po dosedanjih razmerah dane podpore nikdar, niti za najpotrebnejše zadostovale. Zato je edino upanje za potrebno pomoč v slučaju nesreče v za vse obveznem zavarovanju vseh kulturnih pridelkov. Ako bode dala država vse svote, katere dandanes letno prispeva za podpore, izplača za tozadevne komisije in ima zgube na odpisanem davku, tedaj bode tako zavarovanje z zmernimi prispevki ali doplačilnimi premijami od strani vseh poljedelcev v doglednem času lahko omogočeno. Edino tem potom bode mogoče od katere koli nezgode prizadetim vsaj v nekoliko primernem razmerju in v pravo pomoč nastalo škodo poravnati.

Današnje stanje, ko mora ohranitelj vseh stanov prositi podpore, je nevzdržljivo in nečastno. A dokler ni ničesar drugega preskrbljeno, se tega z vso vneto izpolnitvijo gori označenih pogojev skrbno poslužujemo, da dobimo, ako smo v stiski in potrebi, vsaj nekaj od nas samih vplačanega denarja nazaj.

Politični ogled.

— **Položaj.** Pravijo, da bodo deželni zbori sklicani za 20. september na kratko zasedanje. Ali bosta sklicana tudi češki in štajerski, v katerih je delovanje vsled obstrukcije v zadnjem zasedanju prenehalo, o tem se v vladnih listih molči. Državni zbor pa bi bil sklican za prvo polovico oktobra. Vlada vendar uvideva, da na Dunaju ne bo šlo več brez slovanske pomoči, zato že v vseh vladnih listih pišejo o potrebi, da se razširi sedanja večina ter vabijo posebno Čehe, naj zapuste Jugoslovane in jim odtegnejo svojo pomoč. Slovenska obstrukcija torej vendar-le ni ostala brez upliva na sedanje sestavo vlade.

PODLISTEK.

Kača.

(Povest iz prijateljskih sanj. Zapisal Starogorski.)

„Bilo je v tistem času, ko sem pohajal gimnazijo“, mi je pripovedoval nekoč moj prijatelj, „ko začuje dijak prvič o zgodovini, o ljudstvih, ki so bila in ki so preminila, o silovitih narodih, o sužnosti drugih. Tedaj jamejo vstajati v mladi dovzetni duši dijakovi raznolike domišljije, bajni svet se jim odpira in zasanjajo ob belem dnevu z odprtimi očmi čudovite dogodiljaje. Jaz sem se posebno zanimal za zgodovino, posebno za razvoj, slavo in trpljenje mojega naroda in domišljal sem si, da bodem, ko dorastem, kot pisatelj z vzvišenimi besedami opisoval svojemu ljudstvu lepoto slovenske zemlje, da ga bom dvignil iz spon tlačanstva k zlati svobodi. Lepe sanje, kaj ne prijatelj, ali danes, danes ti moram povedati, da so bile to le sanje.“

Prijatelj si je prižgal cigareto, dal noge vskriž in dejal:

„Kot idealist sem mislil, da mi bo narod za to hvaležen. Tisti latinski pregovor „nemo profeta in patria“ (ni preroka v domovini) se mi je zdel smešen, zelo smešen. Nisem mogel misliti, da bi ono ljudstvo, za katerega bi dal vse, me kdaj ubijalo... Da, žal, tako se je zgodilo.“

Bil sem vedno odločen. Nisem poznal pardona tam, kjer sem videl, da se renegatje svojega naroda vzdigujejo, da bi izdali svoj dom. Tudi njih pomočnikov, zaslepljenih sosedov nisem čuval, ampak jim izpraševal vest. S tem pa nisem slutil v svoji idealni duši, da si množim sovražnike, ne samo med vrstami renegatov, ampak celo med lastnimi ljudmi.

In zato sem se pozneje bridko pokoril. Izdan od tovariša, ki mi je bil prijatelj, sem začutil vso resno-

bo življenja, sanje, ideali... vse, vse je šlo, in vzbudil sem se v bridki resnici, da ljudje niso ljudje, ampak stvari, ki izpodirajo drug drugega, bodisi iz gole nevošljivosti ali dobičkaželjnosti.“

Prijatelj je prenehal, jaz sem ga gledal začuden. Menda je opazil to, zakaj nasmehnil se je, položil roko na mojo ramo in dejal:

„Se čudiš, kaj? ... Ampak ne čudi se. Če še nisi doživel kaj takega, še doživiš... Izvoliš cigareto? ...“

„Hvala, nisem kadilec.“

„Nu, pa tako za šalo boš vendar-le potegnil.“

Udal sem se in prižgal.

Sedela sva nekaj hipov molče in gledala vsak za svojim dimom, kar začne zopet prijatelj:

„Prav za prav sem ti hotel povedati vse kaj drugega, kakor to. Ne vem sam, kako je prišlo to vmes. Dovoliš, da nadaljujem.“

Prišel sem nekoč na počitnice in kakor veš, postane človeku tudi doma dolgčas. Zabave ni, vedno mer enoličnost in tako sem se nekega dne napotil, da bi si ogledal tiste znamenite razvaline v Šturljovem gaju, kjer pravijo, da leži tam pokopan hunski kralj Atila in da je bil to nekdanji njegov grad. Koliko je resnice na tem, ne vem, vendar je bolj verjetno, da je bil to svoječasno roparski grad, bodisi Hunov, ali pa drugih roparskih vitezov iz davnih dni. Bodisi že temu tako ali tako, jaz sem šel, da ga preiščem. Na misel mi je celo hodilo, da bi morebiti našel grob Atila in ž njim ogromne zaklade. V svoji domišljavosti sem šel tako daleč, da sem si predstavljal, kako bom živil veliko slavo, ker sem odkril grob onega grozovitega in obenem slavnega kralja divjih Hunov in kako bom bogat, in da bom to bogastvo delil s svojim narodom.

Seveda so te sanje hitro izginile, ko sem prišel do teh razvalin. Dolgo sem iskal po napol podr- tih, preraščenih okopih, študiral kamenje in na njih

nekak, meni nerazumljiv napis, izmeril dolžino in širino nekdanjega gradu. Nad mano pa je šumljalo nalahno listje bukovja in hrastja, sonce pa je kradoma prodiralo skozi košato vejevje, in ti žarki so se videli, kakor zlate niti.

Utrujen od raziskavanja sem se vlegel tja po mehkmah mahu in zrl med listje in dalje proti nesbni modrini. Bilo je tako bajno tiho v gozdu in krog mene tako svečano, da sem bil ves ginjen. Spomnil sem se prikazni Mojzesa, ko je zagledal goreči grm, ki ni zgorel in čul govoriti Jehova. Bolj svečano ni moglo biti, kakor je bilo okrog mene.

Polagoma so se mi strnile oči v sen, ne, v življenje bajk, in zaživel sem življenje, kakor v pravljicah iz tisoč in ene noči.

Pred mano se je dvigal ponosni grad, obdan z okopi. Raz majhnih strelnih lin so štrlela žrela topov, pripravljena vsak hip, da zagrome in izbljujejo grozo in smrt na vsiljivega sovražnika. Raz stolp je vihrala zastava z grbom, v znak, da je gospodar doma.

Bil sem vitez od daleč. Konj pod mano, dasi je bil kaj lep in dragocen, je povešal glavo, zakaj bil je utrujen od dolge, naporene ježe.

„Čegav je ta grad“, sem se vprašal. Ogledal sem grb, a nisem mogel spoznati, kedo je njegov lastnik. Bodisi že kdor hoče, vitez sem in viteška gostoljubnost zahteva, da me dostojno sprejmejo. Ako ne, ako je ropar, nu, moj meč tudi ni slab.

Čuvaj v gradu me je opazil. Zatrobil je in kmalu nato se je spustila mostnica. Šel sem v grad. Za mano se je most zopet dvignil.

„Zelo so nezaupljivi“, sem pomislil, „v gradu mojega očeta ni tako.“

Vitez, brkat in orjaški, me vpraša, od kod in kam, ter me pogosti.

Pripovedujem mu, da prihajam iz devete dežele, hoteč si ogledati svet, vstopiti za nekaj časa v

— **Obiski vladarjev na Dunaju.** Meseca septembra pride nemški cesar Viljem na Dunaj našemu cesarju osebno čestitat k 80letnici njegovega rojstva. V drugi polovici meseca septembra pride čestitat cesarju na Dunaj tudi bolgarski kralj Ferdinand. Začetkom oktobra pride belgijska kraljeva dvojica na Dunaj za tri dni.

— **Hrvaški ban** podal ostavko. Hrvaški ban dr. Tomašić je podal v nedeljo, dne 17. t. m. ogrskemu ministrskemu predsedniku Khuenu ostavko. Vzrok odstopa bana Tomašića je ta, ker ni hotel izpolniti zahteve srbsko-hrvaške koalicije, da se odstranijo vsi višji uradniki, ki so bili imenovani pod banom Rauchom, posebno pravosodni šef Aranitzky. Ministrski predsednik bo predložil ostavko vladarju v Išu. Poroča se, da ostavka ne bo sprejeta, pač pa si bo Khuen od vladarja izprosil pooblastilo, da sme hrvaški sabor razpustiti in razpisati nove volitve.

— **Proticerkveni boj** na Španskem. Na Španskem se je pričel zadnji čas boj države proti katoliški cerkvi. Pri zadnjih volitvah so zmagali liberalci, ki so pričeli takoj z ločitvijo cerkve od države. To stremenje podpira baje sam kralj, ki je postal ves drugačen, odkar je oženjen s protestantko. Zato se je na Španskem, kjer sedaj vladajoča rodbina ni bila nikdar brez nasprotnikov, začela huda agitacija proti kralju, ker je njegova vlada začela proticerkveno politiko. Katoličani so začeli prirejati velikanska zborovanja, na katerih protestujejo proti kraljevemu prestolnemu govoru ob priliki otvoritve državnega zbora. Katoliški plemiči ne gredo več na kraljev dvor.

— **Pred grško-turško vojsko?** Iz Rusije prihajajo jako vznemirjajoče vesti o grško-turškem sporu. Grki so zaradi bojkota Turkov silno razburjeni. Mrzlično se pripravljajo na vojsko. Pa tudi Turki ne drže križem rok. Rusko časopisje naglašja, da ni izključeno, da posežejo tudi druge velesile, med njimi Rusija, s silo vmes.

Mala politična naznanila.

Dne 15. julija: Na Nizozemskem je katoliška stranka dosegla lepo večino proti liberalcem. — Srbska vlada je izjavila, da pritrdi po Avstro-Ogrski predloženemu načrtu glede na nadaljna pogajanja o trgovinski pogodbi med Avstro-Ogrsko in Srbijo. — V spodnji angleški zbornici je bila sprejeta predloga o ženski volilni pravici z 299 proti 190 glasovom. — V Perziji so izdali mohamedanski višji deriši oklic, v katerem hujskajo Perze na boj proti tujcem, katerih kulture Perzi ne potrebujejo.

Dne 16. julija: V Severni Albaniji se je zopet pojavila albanska vstaja. Albanci so razljučeni, ker so usmrtili Turki več voditeljev. — Lizbonski republikani računajo z vso gotovostjo, da se proglasi v kratkem Portugalska za republiko (ljudovlado). — V pokrajini Juen-Kjan na Kitajskem se grozno hitro širi agitacija za revolucijo proti tujcem. Vojaki se pridružujejo vstašem. — Rusija in Japonska ste sklenili pogodbo, vsled katere hočete v prijateljskem sporazumu zvezati in izpolniti svoje železniške proge v Mandžuriji. Napram Kitajski ostanete v razmerju, v katerem ste bile doslej.

Dne 17. julija: Ministrski predsednik Bie nerth je bil včeraj od cesarja sprejet v avdienci. Bie nerth je poročal cesarju o tekočih zadevah. — Bukovinski deželni zbor se prihodnjo spomlad razpusti. Letos ima še kratko zasedanje. — V bližini mesta Cernovice v Bukovini je prišlo do krvavih izgrediv

službo pri kakem vitezu, da se priučim šegam drugih plemičev. Stari vitez me je poslušal, nato me jel pazljivo ogledovati in vprašal.

„Gospod, ali znaš izbornu sukati svoj meč? Mlad si še, zato vprašam.“

„Pri nas, v naši deželi suče že vsak viteški otrok prav poveljno svoj meč. Ali to pri vas ni v navadi?“

Starec se je začudil, nato dejal:

„Pri nas? ... Pri nas se že vsak narodi kot junak.“

Menda je opazil vitez moj neverjeten pogled, zakaj dejal je nekako neprijazno.

„Ne verjameš, mladenič, ali če hočeš, se boš prepričal. Jaz te sprejemam v službo, če hočeš ostati.“

Z veseljem sem stisnil roko vitezu in se mu zahvalil. „Rad sprejemam to dobrotljivost.“

Vitez se je smehljal in me gledal.

„Zdiš se mi šibek, kakor deček, ne vem, če zdržiš v moji službi. Naporna je.“

„Gospod,“ sem rekel užaljen, „po postavi sem šibek, a vzdržim tudi hrustom, kakor ste Vi, vitez.“

„Ti vzdržiš ...“

Vitez se je rogal.

V meni je vzplamtelo. Roka je iskala meča, a domislil sem se, da sem gost, in sem se brzdal.

„Ko bi ne bil Vaš gost, dal bi Vam dokaz na Vaši koži,“ sem odvrnil razburjen.

Vitez pa je na lahko namršil obrvi in ponovil:

„Bi dal dokaz ...“

Nato je udaril ob kovinasto ploščo, in služabnik se je prikazal.

„Naj pride Ariomides.“

Za trenotek je vstopil drug vitez, širok in močan, kakor hrast.

„Ariomides, ta vitez želi vstopiti v mojo službo.“

Videl sem, kako so Ariomidesove oči obvisle na meni, nato se je nasmešnil:

„Dobro.“

med Staro- in Mladorusini, pri katerih je bilo nekoliko Mladorusinov težko ranjenih. Vzrok krvavemu sporu je politično nasprotje med pristaši obeh strank. — V Tokiju na Japonskem so oblasti zasledile zaroto, katere namen je bil, umoriti mikada, njegovo rodbino, vso cesarsko družino ter mnogo odličnih državnikov. Na čelu zarote je stal delavec Sajtoku.

Dne 18. julija: Hrvaški krščanski socialci in čista stranka prava se nameravajo združiti. Poroča se, da bo že začetkom prihodnjega meseca pričel izhajati skupni dnevnik „Hrvatska Država“. — Glede avstrijsko-srbske trgovinske pogodbe se poroča, da se najbrže ne bo sklenila, ker stavlja Avstrija prehode zahteve. — Splošno vojaško dolžnost nameravajo vpeljati na Kitajskem. — Perzi so sklenili, da bojkotirajo ruski sladkor. — Nemčija bo utrdila vse otoke Severnega morja od nizozemske meje do Jutlanda iz strahu pred Angleži.

Razne novice.

Osebna vest. Naš prem. gospod knezoškof so se v petek dne 15. t. m. odpeljali v Solnograd k Marijanskemu kongresu. Istega se udeležijo izmed lavantinske duhovščine med drugimi tudi profesor dr. Lukman in mladinski organizator g. Gomilšek.

Iz pošte. Poštni asistenti Ivan Voglar, Anton Korp in Adalbert Pučelik, vsi trije v Mariboru, so imenovani pošt. oficijalom. — Trg. minister je imenoval poštne oficijale Ludv. Budešinsky za poštne kontrolorja v Mariboru.

Iz šole. Stalni so postali naslednji učitelji, oziroma učiteljice: na ljudski šoli v Rabendorfu učiteljska suplentinja v Zibiki Ana Brišnik, na ljudski šoli v Selnici ob Dravi tamošnji začasni učitelj Ferdinand Kovačič, in na ljudski šoli v Jarenini tamošnja začasna učiteljica Marija Lenart. Stalni učitelj pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Friderik Zinauer je stopil v pokoj.

Iz finančne službe. Prestavljeni so: davčni oskrbnik Jakob Senjkovič iz Marenberga v Ljubno; davčni oficijal Oto Smekal, davčni kontrolor v Sevnici, k davkarji v Marenberg kot uradni načelnik; davčni asistent Viktor Suske iz Maribora v Sevnico; davčni oskrbnik Rudolf Postružnik iz Schladminga, k davkarji v Maribor, davčni asistent Karl Mraz iz Celja v Stainz; davčni asistent Jernej Videnšek iz Gornjegagrada v Celje; davčni asistent Alfons Ribič iz Radgone v Gornjiograd; evidenčni nadgeometer Henrik Hohn iz Slovenjgradca v Maribor; evidenčni geometer drugega razreda Ludvik Vesel iz Gradca v Slovenjgradca; davčni asistent Maks Cvirn je imenovan za kontrolorja pri davkarji v Sevnici in revident Avgust Flak za kontrolorja pri glavnem carinskem uradu v Mariboru; višji rešpicijent Martin Kovač iz Ptuja v Maribor, rešpicijent Franc Šošner iz Šoštanja v Ptuj; nadpaznik Rok Bratuša iz Ptuja v Celje, Franc Magerl iz St. Jurija v Ragono in Miha Ferencak iz Vranskega na Ptuj.

Spremembe pri dostavljanju brzojavk. S 1. septembrom se uvede v predpisih glede dostavljanja brzojavk cela vrsta sprememb. Najvažnejša sprememba za zasebnike je ta, da za navadne brzojavke ne bo treba dati potrdila o prejemu. Samo za posebne in državne brzojavke, nadalje brzojavke s plačanim od-

„Ti veš, kak pogoj je, vstopiti v mojo službo.“

„Vem.“

„Povej mi.“

Ariomides pristopi k meni, me dvigne kakor trsko v zrak in reče smehoma:

„Gospod, vržem te skozi okno na cesto, tako si lahek. Kako si upaš prositi službe kot vitez.“

„Pusti me,“ sem dejal jezno. „Lahek ali težek, to ni nič. A meč znam sukati uprav tako dobro, kakor ti.“

„Otrok, nikar se ne repenči.“

Bilo mi je dovolj.

„Gospod,“ se obrnem do starega viteza. „Pri nas v deveti deželi se ne zasmehuje gostov. Uvidevam, da so vaši viteški običaji zelo čudni napram našim. Hvaležen sem ti, da si me nahanil, zakaj potreben sem bil, vendar te žalitve ne prenesem. Jaz sem sin hrabrega naroda, vitez slavnega potomstva. Dovolj, da pokažem čemu velikanu, da se ga ne bojim.“

Zapazil sem zopet zaničljiv smehljal na velikanu, stari vitez pa me je pomilovalno pogledal in nato prikimal:

„Bodi, dasi mi je žal za te, dečko.“

Na dvorišču se je menil vršiti dvoboj. Moj konjič, zvesta žival, se je nekoliko odpočila in nahanila. Pobožal sem konjiča, ga osedlal in se pripravil. Tudi moji nasprotnik je bil že pripravljen. Na galeriji sem opazil krasno žensko, zraven starega viteza. Sklepal sem, da je njegova hči. V očigled te krasne mlade gosposličine se bom bil, sem pomislil in zavrelo je po meni in še večja moč mi je šinila v ude.

Rog je zatrobil. Dvoboj se prične. Zasedla sva vsak svojega konja in potegnili meče. V divjem skoku se je navalil na me Ariomides, kakor če prihruje vihar. Najbrž me je hotel podreti, zmlesti ... Ali jaz se umaknem urno, in če bi hotel, oplazil bi ga lahko, da bi imel takoj dovolj.

govorom, potem za brzojavke, za katere je treba naslovljencu plačati polnino, še ostane potrdilo o prejemu.

* **Razpisano** je mesto občinskega zdravnika v Laškem trgu. Slovenci, zglasite se!

* **Strokovni tečaji** za učitelje gospodarskih nadaljevalnih šol. Naučno ministrstvo naznanja, da se bo v teku teh počitnic vršilo devet tečajev za učitelje gospodarskih nadaljevalnih šol. Za Slovence se bo vršil tak tečaj na deželni kmetijski šoli v Gorici.

Petindvajsetletnica. Pri Sv. Križu tik Slatine je obhajal 18. t. m. veleč. g. nadžupnik in djakovski konzistorialni svetovalec Franc Korošec 25letnico svojega mašništva. Imenovani gospod je bil mnogoletni urednik „Slovenskega Gospodarja“, katerega je povzdignil na sedanjo višino, ker mu je znal z odločno in krepko besedo pridobiti zaupanje med našim ljudstvom. Sedaj deluje vneto na dušnopastirskem polju pri Sv. Križu tik Slatine ter je kot načelnik političnega društva za rogaški okraj tudi na čelu političnega pokreta za ondotni okraj. Vrlemu možu, zvestemu pristašu in nekdanjemu našemu časnikarskemu kolegi kličemo: Se na mnoga leta!

* **Slovenske matere!** Dne 24., 25. in 26. julija po jutrih bo imel za vas govore misijonski duhovnik pri Sv. Ani pri Borlu. — Spovednikov bo dovolj. Za poštena prenočišča je preskrbljeno.

* **Pozor** pred sleparji! Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani si je v kratkem času svojega obstoja v vseh slojih pridobila popolno zaupanje ne le radi nizkih cen, ampak tudi radi točnosti in prijaznosti v izvrševanju svoje dolžnosti, posebno pri izplačevanju škod zavarovancem. Tega zaupanja se tu pa tam, kakor smo izvedeli, poslužujejo agentje raznih čifutskih zavodov, nemških in ogrskih, ter se ljudem predstavljajo kot zastopniki „Vzaj. zav.“, v resnici pa delajo za kak nemški ali ogrski židovski zavod. To je sleparija prve vrste in opozarjamo zato, da ne bo kdo oškodovan. Vsak potnik Vzajemne zavarovalnice ima od ravnateljstva iste izdano pooblastilo, s katerim se vam mora na zahtevo izkazati. Ako takega pooblastila nima, tedaj ga, kot navadnega sleparja vržite skozi vrata, ali ga pa izročite orožnikom.

* **Celje.** Šolske sestre, ki imajo v zavodu 8zredno dekliško šolo, vsprejmejo učenke tudi na stanovanje in hrano. Zraven imajo deklice prilžnost, učiti se modernih jezikov, glasovir, gosli, citer, brzopis, umetna ročna dela, šivati in prikrojevati. Več pove predstojništvo zavoda.

* **Pameten odlok.** Kranjski deželni zbor je izdal oster odlok proti plesom, ki nalaga občinam, da ne smejo dovoljevati po gostilnah plesov, da se s tem omeji pijančevanje, pretepi itd. Tudi za Štajersko bi bil tak odlok zelo na mestu.

* **Ponesrečil** se je v Ljubljani minolo sobota „Zarjan“ g. Anton Ogrizek, doma pri Sv. Emi. Padel je s kolesa in se precej nevarno poškodoval na nogi. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

* **Jubilejne bosanske znamke.** Ob priliki 80letnice cesarja Franca Jožeta pridejo v promet jubilejne bosanske znamke. V prometu bodo samo osem dni, in sicer od 18. do 26. avgusta. Od sedanjih znamk se bodo razlikovale samo v toliko, da bodo imele zdolaj trak z napisom 1830—1910.

* **V Solnogradu** se vrši ta teden mednarodni Marijanski shod, katerega se udeležujejo tudi okoli 80 Slovencev, ki nosijo lične, umetno napravljene slovenske znake. Ljubljanski knezoškof je pozdravil mednarodni shod v slovenskem jeziku. Slovenske narodne noše in peče vzbujajo velikansko pozornost. V predsedstvo mednarodnega marijanskega shoda je izvoljen tudi naš prevzvišeni knezoškof g. dr. Mihael Napotnik, ki je imel dne 19. t. m. v solnograški stolnici prekrasno pridigo o predmetu: Marijina vera bodi naš vzor! Pri pridigi so bili navzoči vsi škofi, na čelu jim kardinal solnograški, plemstvo, zborovalci. Vse je pazljivo sledilo izvajanjem slavnega cerkvenega govornika. Shoda se udeležujejo med drugimi tudi profesor dr. Lukman in župnik Gomilšek.

* **Slovenska zmaga** na Dunaju. Sarajevski „Hrvatski Dnevnik“ prinaša pod tem naslovom z dne 7. t. m. lep uvoden članek, v katerem se bavi s slovensko obstrukcijo na Dunaju. Članek imenuje obstrukcijo Slovencev po svoji svrhi naravnost vzorno, in piše med drugim: „Slovenci se ne bore za nikako nadvlado. Niso se spustili v boj iz objestnosti, ali da dokažejo svojo kljubovalnost. Posegli so po obstrukciji, ker so bila vsa dosedanja sredstva brezvspešna, da izvojujejo vsaj to, kar je vsakemu narodu neobhodno potrebno za njegov kulturni obstoj in razvitek. Slovenski narod je maloštevilen in ravno vsled tega je bil vedno prezrt in zapostavljen v vsakem pogledu. Toda, kar Slovenci niso dobili od države, kar jim je vskratila državna uprava, to so si dali sami. Ni ga naroda v naši monarhiji, ki bi se s toliko žilavostjo in vstrajnostjo, s tolikimi žrtvami in samozatajevanjem brez vsake tuje pomoči povspel kulturno in gospodarsko na tako odlično stopnjo, kakor to vidimo pri Slovenceh. Njih socialna in gospodarska organizacija, njih ljudska prosveta, njih obupna borba na mejah slovenske zemlje, dvignila jih je visoko nad njih nemške in italijanske sosede in proniknila ves ta mali narod s ponosom in samozavestjo. Samo ta ponos in ta samozavest nam moreta nekoliko raztolmačiti oni odločni in izvanredni nastop slovenskih poslancev na Dunaju.“

* **Bobnarji** se po poročilu lista „Die Zeit“ v tem letu pri infanteriji odpravijo.

(Konec prihodnjega)

ja menda za narodno-obrambno društvo s podobnim imenom „Slovenska Straža“ spravili skupaj za našo dolinico tudi primerno število družstvenikov, zavzetih za materinski jezik in milo domovino. Torej: Skozi društvo „Slovenska Straža“ na cirilmetodsko delo za slovenski dom!

Celjski okraj.

c **Celje.** Ustanovila se je podružnica „Slovenske Straže“ za Celje. Za 7. avgusta t. l. se pripravljajo ljudska veselica, ki se bo vršila pri „Belem volu“ in na katero se opozarja sosednja društva, da ne prirejajo ta dan kakih veselice. Vspored se objavi pozneje.

c **Celje.** Zanimivi so celjski liberalci vsled svoje kratkovidnosti in netaktnosti. Po vseh slovenskih trafikah (liberalnih seveda) sem že opetovano prosil vžigalice „Za obmejne Slovence“. Polne uljudnosti in trgovskega duha so mi dale dotične gospodične in gospe pouk, da so slovenske užigalice samo one Ciril Metodove družbe. „Kaj ste Vi klerikalec, mi smo liberalci,“ me je inštruirala prodajalka, „imamo sicer še „Südmarke“ in „Arbeiterwille“ in internacionalne škatlice, kakor jih vidite tu na pultu, toda za odjemalce pretežno večine klerikalcev nočemo ničesar imeti.“ Dobro, dobro! Preširnost se kaznuje sama in za Vašo uljudnost dobite odgovor.

c **Izpit** na orglarski šoli v Celju se je vršil dne 15. julija v navzočnosti mil. g. opata, stolnega kapelnika, mnogih prijateljev glasbe in starišev izprašancev. Skušnjo je delalo deset tretjeletnikov, iz liturgije, teorije, igranja na orglah, klavirju in goslih. Moram reči, da so se nekateri gojenci v resnici v navdušenjem poprijeli svojega bodočega poklica in si pridobili precejšnjega znanja in vrle spretnosti. Tudi petje je v obče zadovoljilo. G. kapelnik je k sklepu skušnje vzpodbujal k marljivosti in pokorščini napram cerkvenim predstojnikom ter želel vsem dobre službe; mil. g. opat pa so v uprav očetovskih besedah svari-li pred lenobo, litrom in lumparijo in polagali na srce skrb za lepoto petja, lepoto hiše božje in lepoto duše. Zahvalili so se vsem gg. učiteljem na zavodu, posebej še vodji g. K. Bervarju in zaključili enajsto šolsko leto.

c **Od Savinje.** Zavidamo vas Gornjesavinjčane, da ste že imeli priložnost, otestiti se liberalnega madeža, ki so vam ga vtisnile predzadnje državno-zborske volitve. 4. julija ste pokazali, da ne marate na naprednjakov, ne nemčurjev, četudi nastopajo pod hinavskim imenom neodvisnežev. Gornja Savinja je torej očiščena. Tudi ob spodnji bomo čimprej po treh letih pri novih državnozbornih volitvah pomekli z neodvisneži, kakor je Roblek. Saj vidimo, kam jadrajo liberalci, kako postaja njihova mladina zmirom bolj surova, kako liberalni učitelji in mogotci nasprotujejo našim društvom, sami pa ne storijo ničesar za izobrazbo odraslih. Tudi mi bomo pokazali, da je i Sp. Savinja po veliki večini v taboru Kmečke zveze.

c **Iz Savinjske doline.** Pred državnozbornimi volitvami je med tukajšnjim prebivalstvom kar mrgolelo celjskih smrdetov, katere je liberalna stranka razpošiljala med ljudstvo in vsiljevala kar po dva iztisa po svojih agentih. V tem poslu odlikovala se je o-sobito pomožna oseba c. kr. politične ekspoziture. Ni skoraj vredno, da bi se pečali s takim človekom, a ker je plačan od ljudstva, je potrebno, da se nekoliko pomete. Vprašamo le, ali je vodji urada to znano? To pa je njemu gotovo znano, da je njegov prednik tega človeka izgnal iz urada, tudi mu je gotovo znano, da je bil ta človek 8 dni na počitnicah v Gornjem gradu radi zakotne pisarje in drugih prestopkov. — Pri sedanjih volitvah pokazalo je ljudstvo, koliko zaupanja ima liberalna stranka celjskih dohtarjev med tukajšnjim prebivalstvom. Še ena volitev, pa je fuč Narodna stranka.

c **Luče.** Slovenska kmečka zveza priredi v nedeljo, dne 24. t. m. po rani sv. maši shod. Govori poslanec dr. Verstovšek.

c **Solčava.** V nedeljo, dne 24. t. m. po pozni sv. maši se vrši pri nas shod S. K. Z. Poročat pride na shod državni in deželni poslanec dr. Verstovšek.

c **Zusem.** Orožniki so odpeljali v zapor znano Gočarjevo Mimo, ki je na sumu, da je zastrepila svojega moža Jožeta Zlofa, in katerega so, kakor ste že poročali, pred štirimi tedni izkopali. Ta samorastna „gospa“ je bila vedno rada v družbi orožnikov, zato ji ta pot ni bila tako težavna. Sodnijska razprava o beta biti zelo obširna in zanimiva, za štajercijance pa smrdljiva.

c **Sv. Jurij ob Taboru.** Dne 18. t. m. smo spre-mili zaslužnega podpornega člana prostovoljnega gasilnega društva Sv. Jurij ob Taboru s sedežem v Kaplji, Stefana Topovška, ki je po dolgi in mučni bolezni dne 16. t. m. mirno v Gospodu zaspal, k več-nemu počitku. N. v m. p.! — G. župniku na Gomil-skem izreka društvo prisrčno zahvalo za ganljivo nagrobnico.

c **Šmarje pri Jelšah.** Dne 10. julija smo tudi pri nas ustanovili „Slovensko Stražo“, in sicer moško in žensko podružnico. Predsednik je č. g. kaplan I. Hribar, ki je obrazložil pomen tega društva in nabral že precej udov in denarja. Nato se je predstavljala lepa Marijina igra „Na Marijinem Sreču“, ki je zelo ugajala in se je dne 17. julija ponovila. Najbolj se je odčudovalo vojvodinjo (Ana Vrečko) in Vero. Prav dobro so tudi predstavljale svoje vloge Milena, Bela; Stana je ganila do solz. Tudi vse ostale moramo pohvaliti, ker so nas v obče zadovoljile. Naša dekleta res veselo napredujejo. Neverjetno se je prej zelo

marsikomu, da bi se mogla prosta dekleta naučiti tako težavno in gosposko igro, in vendar se jim prav dobro posreči, vse jih občuduje. Korajžno naprej! Sliši se, da se tudi fantje gibljejo in nočejo zaostati. Pripravljajo tudi igro. Le kmalu se pokažite! Pride-mo gledat vsi.

c **Mozirje.** Nek dopisnik iz okolice Mozirja v „Straži“ z dne 15. julija se hvali, da je okoliška ob-čina poplačala že nad 7000 K dolga, med tem pa hlad-nokrvno vprašamo, koliko so že mozirski naprednjaki v občini trg Mozirje poplačali svojih dolgov? Da pa do-pisnik ne bo po nepotrebnem zbadal mozirske na-predne inteligence, mu na njegovo radovedno vpraša-nje odgovorim sledeče: Pri pregledovanju občinskih računov v mesecu juniju 1910 se je izkazalo, da se v teku treh let ni plačalo nič dolga, pač pa se je izka-zalo 692 kron 91 vin. preostanka, torej lep čisti dobi-ček, kaj ne? Vrh tega pa se je okrog 1100 K vzdig-nilo v hranilnici od tržkih upravičencev naloženega denarja; na ta način je preostanka nič, pač pa nad 400 K zgube; a še ne samo to, mozirska požarna bramba se je zadolžila za več sto kron, katero svoto je zavezana trška občina poravnati. Res povsem na-predna trška občina! Da pa ne moremo popolnoma natančnih računov dohodkov in stroškov podati, je vz-rok ta, da so davkoplačevalci dobili samo prepis ra-čunov na ogled, ne pa prvotnih računov in prilog i-stih. Ko pa so davkoplačevalci zahtevali hranilnične in računske knjige, je g. župan prepovedal iste raz-položiti na ogled; vsled tega je sledila pritožba na deželni odbor, kar pa dosedaj še ni rešeno. Davko-plačevalci! Oglejte in presodite sedaj gospodarstvo okoliške občine in gospodarstvo trške napredne obči-ne. Kakor se sliši, se bodo občinske doklade v krat-kem zvišale; pa kaj, saj dobimo sedaj občinsko elek-triko, katero bodo plačevali tudi tisti, kateri je nik-dar rabili ne bodo. Upamo torej, da bo vam, kateri ste dosedaj še gledali v temo in volili napredni ob-činski odbor, sedaj elektrika odprla oči in da se bo de-lo v bodoče bolj trezno gledalo in mislilo. — Vam dobro želeči tržan.

c **Mozirje.** Znani mozirski smrdokavkar se je zadnjič v „Narodnem Listu“ v svojem smrdljivem do-pisu med drugimi osebami dotaknil tudi Kmečke poso-jilnice in jo imenoval kmetomolznico. Dobro vemo, da jim je posojilnica trn v peti, ker marsikatera kronca, ki je šla poprej v liberalno malho, gre sedaj v kmeč-ki zavod. Kmetje so začeli te gospe spoznavati, da so jim le takrat dobri, kadar jim nosijo denar ali po-trebujejo njihove glasove, obrnili so jim hrbet in po-stali sami gospodarji s svojim denarjem in drugimi pravicami. — Kmečka hranilnica in posojilnica v Mo-zirju je imela v teku dveh let 521.066 K 47 vin. pro-meta, hranilnih vlog je bilo vloženih 189.870 K 99 v. Posojilnica obrestuje hr. vl. po 4%, posojila daje na osebni kredit po 5%, na vknjižbo po 5%, prošnje za vknjižbo dela posojilnica strankam brezplačno, doma-če hranilnice daje brezplačno na dom, knjige drugih zavodov se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Uradni dan je vsako nedeljo dopoldne. — Vprašamo smrdokavkarje, katera poso-jilnica si zasluži ime kmetomolznica, tista, katera je zahtevala od posojil 10—12% in vsako pisanje mast-no računala, ali kmečka, ki strankam nič ne računa nobenih pristojbin, samo 5 do 5% obresti od posojil. To naj ljudstvo samo presodi.

c **Sv. Peter** na Medvedovem selu. Naša Ciril-Me-todova slavnost se je dostojno izvršila predzadnje ne-deljo ob obilni udeležbi ljudstva. Naš pevski zbor je zapel pesmi: Slovenska zemlja, Pesem Slov. Straže in O ti moj dom; A. Vehovar je deklamovala S. Gre-gorčičevo: Stražniki, č. g. župnik Gomilšek pa nam je pojasnil namen in pomen „Slovenske Straže“. Pri-stopilo je 40 udov. Naša ženska podružnica si je iz-brala sledeči odbor: Ana Vehovar, predsednica; Ma-rija Drofenik, tajnica; Amalija Verk, blagajničarka; Jera Mahajnc, odbornica. — Po slavnosti se je pono-tila igra „Dve materi“, ki je ugajala nad vse kot prvi- in drugikrat. Vsa čast našim požrtvovalnim mla-denkam-igralkam! S to nepozabno igro ste nam na-pravile izreden užitek.

c **Grize.** Dne 14. julija je stal pred sodiščem go-spod nadučitelj Ludvik Černež. Razžalil je več kme-tov. Z ozirom na hude posledice vsled obsodbe in ker je ves skesan prosil odpuščenja, so mu razžaljeni kmetje odpustili ter dovolili, da sme svojo razburj-nost v denarju poravnati.

Brežiški okraj.

c **Kozje.** V hiši kočarja Jožeta Ivekovič v Se-čah je nastal dne 15. t. m. ponoči na neznan način ogenj, ki je upepelil leseno in s slamo krito kočjo s hlevi, obleko in živežem vréd. V podstrešni izbi je spala isto noč gluhonema Marija Čepin. Jožef Iveko-vič je prišel takrat šele ob 11. uri ponoči domov in šel k počitku. Že čez 15 minut ga je zbudila svetlo-ba, ki je prihajala od goreče hiše. Hitel je takoj v pod-strešno izbo, da zbudi Marijo Čepin in jo spravi na prosto. Marija Čepin je bila sicer rešena, a je bila po celem telesu smrtonovarno obžgana. Žena Iveko-vičeva je hitela tudi v podstrešno izbo, da reši oble-ko in nekaj denarja. Na potu nazaj pa je padla na njo od strehe tleča slama in vnela se ji je obleka. Tudi ona je dobila po telesu in obrazu težke rane. Obe težko ranjeni ste bili odvedeni v celjsko bolniš-nico. Samo ena krava in dve svinji ste bili rešeni. Škoda znaša 1000 K.

c **Kozjanski okraj.** Sedaj nam je pa znano, zakaj je Kac tako imenitno zmagal pri dopolnilni volitvi Ma-řenberg, Slovenji gradec itd.? Zato, ker se je zavzel za njega v „Narodnem Listu“ vrl slovenski kmet iz Dobja pri Planini in z vso svojo kilovo težo lopnil po dr. Korošcu in dr. Benkoviču. — Zato sedaj priporo-čamo vsem kandidatom Narodne stranke, naj se z za-upanjem obrnejo na tega vrlega slovenskega kmeta iz Dobja pri Planini in zmaga je gotova. — Nista še zastopala dr. Korošec in dr. Benkovič svojih volilnih okrajev, ko je zadela tega vrlega slovenskega kmeta grozna „ujma“, pogorel je pri občinskih volitvah tako sijajno, da še sedaj ni mogoče ognja pogasiti. Ni ga, ki bi zložil ponižno prošnjo za tega ubogega pogorel-ca, in tudi ti nesrečni poslanci se nič ne ganejo, da bi se mu občinski stolček popravil, da bi mu kaj do-biža izposlovali, katerega mu že primanjkuje. Kar se tiče narodnjaštva, je ta vrl slovenski kmet na prvi stopinji sedanjega modernega liberalnega narodnja-štva, saj se poteguje v „Štajercu“ za privandranega posilinemškega kramarja na vso moč in ovaja doma-čine. Da je slovensko naroden, je tudi jasno iz tega, ker je razširjatelj in dopisovatelj „Štajerčev“. — Ži-vio vrl slovenski kmet in Narodna stranka!

b **Videm.** V nedeljo, dne 10. t. m. smo imeli dve predstavi, ki ste prav izvrstno uspeli. Čast vrlim ig-ralkam! V nedeljo, dne 31. julija priredi slovensko katoliško izobraževalno društvo shod. Vabljeni so vsi udje in sploh vsi dobro misleči fantje in možje, žene in dekleta. Na dnevnem redu so jako važne stvari. Vsi na delo! Začnite agitirati že sedaj, da nihče ne izostane. — Tudi podružnico „Slovenske Straže“ si bodemo ustanovili, če bo mogoče, in sicer bomo imeli ustanovni shod dne 14. avgusta. Natančneje se bomo še na shodu dne 31. julija dogovorili. Natančen spo-red se naznani prihodnjič. Vsi na delo za obmejne brate!

b **Dobje** pri Planini. Pred par meseci je zatrje-val Pulko, da bi rad mir med farani, toda to je bilo le takrat, ko se je veselil, da bo zaslužil pri občini kot tajnik par sto ljubljenskih kronic. Res hudo, če bi dobival namesto njega kdo drugi lepe kronice; pa kdo je kriv te bridke izgube? Pulko sam, ker je poprej odbornike toževal in jih napadal v „Narodnem Listu“ in „Štajercu“. Sedaj torej zopet gonja v „Narodnem Listu“ in „Štajercu“ zoper naše somišljenike. Na ta način misli udomačiti „Narodni List“ v nekatere hiše, ki si bodo pa s tem mnogo škodovala. Ljudstvo se iz-ogiblje takih hiš, kjer se zastrepnja s slabim berilom.

Vestnik mladinske organizacije.

c **Dekliški shod** v Kostrivnici se vrši v nedeljo, dne 24. julija. Ob 10. uri pridiga č. g. Sinko in slo-vesna sv. maša. Od 12. do 1. ure odmor. Od 1. do 3. veliko dekliško zborovanje na prostoru pri cerkvi. Ob 3. uri slovesne večernice in pridiga č. g. Gomilšeka. Ob 4. uri odhod v procesijah. Članice Marijinih družb naj pridejo z družbenimi svetinjami in zastavami. Mladike iz obližja šmarske in rogaške dekanije ter iz Dravinjske doline, na delo, da bo udeležba vse-stranska in uspehi sijajni!

c **11. julij** v Rajhenburgu. Nad 400 zavednih deklet je prihitelo v lepo dvorano, da posluša priljub-ljenega organizatorja mladine, g. dr. Hohnjeca. Kra-sen dar so prejele od njega: štiripresno deteljico s prepomenljivim napisom na vsakem lističu. Delaj za sebe, delaj za druge, delaj za domače, delaj za na-rod s čistim, vernim srcem. Da bodo to delo izvršile tem uspešnejše, so se združile pod zastavo „Zveze slovenskih deklet“. Novoizvoljena predsednica, Marija Rezec, je presenetila vse zborovalce z navdušenim, ognjevitim nagovorom, kjer je povdarjala, da posa-mezna mladenka podleže nasprotniku, a združene pod geslom: Z Bogom in Marijo za slovensko domovino hočejo delati dekleta čast Bogu in domovini. K bese-di so se še oglasile Neža Cvetko, Marija Habinc, Ma-rija Kozole, ki so v lepih nagovorih izrazile pomen zveze in veselje nad probujenjem, ki je zavelo med nami. — Po živahnem zborovanju so nam priredila dekleta tudi nekaj za smeh. Bila je šaloigra „Jez na petelinom in kes“. Dekle Lenčka (Cvetko Neža), Rada (Petan Marija), Nežika (Radej Franca) so z ve-liko težavo dobile prodanega petelina nazaj od botre Katre (Rezec Marija) ter tako tudi potolažile preskri-bno gospodinjo Vladko (Požun Pepca). — H koncu nam je zapel novi društveni zbor nekaj pesmic v slovo, nakar se je razšel mladi rod po obširni župniji s sr-cem mladostno kipečim, navdušenim za vero in milo domovino.

Za vnovčenje živine.

Osrednja zadruga za vnovčevanje živine in po-vzdigo živinoreje je priredila v nedeljo, dne 17. t. m. pri St. Petru niže Maribora gospodarski shod, pri katerem je g. nadrevizor Vlad. Pušenjak v čez eno uro trajajočem govoru razlagal o živinoreji in skupni prodaji živine. Poslovodja A. Pišek je govoril o delo-vanju Osrednje zadruge in merjenju za določbo žive teže pri goveji živini z Matievičevim merilnim trakom, kar se je zborovalec tudi v praktičnem pokazalo.

Po shodu se je razvila živahna razprava, pri kateri so zborovalci izražali željo, da se nastavi za tisti kraj dober plemenjak, posebno so se izražali za ugodno dobavo močnih krmil. Gledalo se bo, da se bo to v kratkem času zgodilo.

Zborovanje se je vršilo v cerkvenih prostorih, soba je bila natlačeno polna.

le iz rodoljubja, in sicer so nje ustanovniki brez malih izjem večinoma kmetje. Pričakovalo se je, da bodo zavedni murski poljanci pozdravili z veseljem to žrtev spoštovanja vrednih mož, ki so se resnično potrudili, postaviti na Mursko polje tovarno opeke, ki bi bila v stanu, uspešno tekmovati z že obstoječimi tovarnami, kojih večina pa je v rokah naših zagriženih nasprotnikov. Pa bilo je ravno nasprotno. Sto in sto se jih je oglasilo, kakor bi dregnil v sršeno gnezdo, še predno se je položil temelj prihodnji opekarni, da bo slovenska opeka za nič, ter se že naprej veselilo gospodarskega pogina onih „zasleplencev“, ki so se predzrnili, tekmovati tudi na narodno-gospodarskem polju s svojimi nasprotniki. In ko v začetku res ni šlo vse gladko, kakor nikjer ne, ni bilo škodoželjnosti ne konca ne kraja. Uboge kmete-deležnike so skrivoma, pa tudi očitno že zasmehovali, da bodo na stare dni hodili delat na opekarno, kojo so sami postavili, ko jim bodo posestva poprodali. Pa hvala Bogu, stvari so se obrnile čisto na drugo stran. Opekarna je dobila toliko odjemalcev, da ni miti v stanu ustreči vsem zahtevam; v jezo našim nasprotnikom in posmeh tistim širokoustnežem. Pa tudi izdeluje blago, da lahko zadovolji še tako zbirčnega človeka. In dobro blago se samo hvali. Poglejmo pa sedaj, kolik pomen ima sedaj to podjetje za Mursko polje! Najprej iz gospodarskih ozirov: 1. Tovarna ni last posameznika, torej se dobiček, ki ga ima tovarna, pri izdelovanju opeke, ne steka v žep enega poedinega človeka, morda celo tujca, kar je vsekakor velikega pomena v gospodarskem oziru. 2. Vsled nizkih cen, ki jih je postavila opekarna svojim izdelkom, so primorane tudi sosednje tovarne popustiti v cenah, in kdo ima od tega korist? Celó Mursko polje! — In to je v sedanjem času velikanskega gospodarskega pomena z ozirom na to, kako je zdaj les za stavbe in slama za kritje streh draga. Kakor znano, se v zadnjih letih stavi zelo veliko novih poslopij po Murskem polju in bližnjih Slovenskih goricah. In ako bi vsak posameznik, ki potrebuje te vrste izdelke, kupil vsaj za 100 K ceneje, bodisi pri katerikoli opekarni, ima se zahvaliti le naši opekarni. In vsota, ki bi nastala iz tega, presega gotovo 20 tisoč kron na leto. Ali ni to velikega pomena v gospodarskem oziru! 3. Vsled obilnih delavcev, ki so se v teh letih priselili zaradi opekarn v križevsko faro, so pridelki, kakor mleko, domač sir itd., kakor tudi stanovanja postala dražja, kar je tudi v gospodarskem oziru velike važnosti. — Sedaj pa pogledajmo pomen križevske opekarn v narodnem oziru: 1. Med ljudstvom se govori le od „slovenskih ciglenc“, ako se misli „Križevsko opekarno“, da se razločuje od „nemških“, kakor imenuje ljudstvo opekarno mesta Radgone. Tako dobivajo tudi najširši sloji pojma o razliki slovenskega in nemškega življa. In marsikdo, ki mu morda še v svojem življenju ni prišlo na misel, kaj sem, Slovenec ali Nemec, se začne zavedati, da se po njegovih žilah pretaka slovenska kri. Mislim, da si tudi cigan ne pusti z mirno dušo sramotiti svojega rodu, ako tega ne stori iz hudobije ali dobičkaželjnosti, kakor storijo to razni krčmarji in mesarji tudi v našem okolišu. To pa le zaradi tistih borih krajcarjev, ki jim jih razni „betriebsleiterji“, adjunkti in bogve kdo še vse iz radgonske opekarn pustijo za svoje vsakdanje potrebe. Pa preidimo k stvari. Rekel sem že, da se začnejo najširši sloji zavedati o razliki med Slovincem in Nemcem. V prvi vrsti je dala povod temu ravno „Križevska opekarna“. Torej je tudi v narodnem oziru velikega pomena, ker širi s svojim obstankom narodno zavest. Ker dodaj nismo imeli nobene opekarn v tej okolici, ki bi bila v slovenskih rokah, smo bili pač navezani na one naših nasprotnikov, torej tudi nismo imeli priložnosti izpolnjevati gesla: Svoji k svojim, ki je vsekakor najuspešnejše sredstvo za ukrotitev naših narodnih nasprotnikov, je tudi to velike važnosti v narodnem oziru, ker bodo oni gotovo na to mislili, da se bodo proti Slovincem vzdržno obnašali, česar pa jim dosedaj ni trebalo, ker mi smo vseeno morali njih izdelke kupovati, ker lastnih nismo imeli, četudi bi nam povsod nasprotovali. S tem podjetjem pa je tudi ena tovarna več, ki je v slovenskih rokah. — Velik pomen pa ima „Križevska opekarna“ tudi za volitev v okrajni zastop ljutomerski, ker imajo v tem razredu Nemci večino. Slednjič se s tem kolikor toliko omejuje sšudmarkovsko kolonialno gibanje. Kakor se razvili iz tega, si pač ustanovniki tega podjetja zaslužijo hvaležnost celega Murskega polja, ne pa zasmehovanja, in morda celo gospodarskega poloma, kakor se jim je želelo od več strani. Tebi pa, Križevska opekarna, ki ponosno stojiš sredi Murskega polja, kličemo iz vsega srca: Živela in procvitala!!!

Slovenjgraški okraj.

s Slovenjgraška okolica. Grozne laži so prišle na dan. Par dni pred volitvijo je pisal celjski „Nar. Dnevnik“, da je Vavpot v Starem trgu govoril, da mu je prav žal, da je malo volilcev za Kaca namenjenih. On pa je le rekel, da mu je žal, da je njegove ljubite brate liberalna stranka premotila. En tukajšnji liberalni mogotec je zahteval, da mora hišni gospodar tistega iz stanovanja spoditi, ki je dal glas Verstovškemu, in naj mu daje gospod župnik stanovanje. Župnik pa nimajo drugega stanovanja, kakor cerkveno posest. Tudi je pisal celjski „Narodni Dnevnik“, da komaj čaka, da bi gospoda župnika in kaplana spodili. Tedaj bi se agentje celjske liberalne stranke veselili. Eden teh agentov je star 1910 let, ker je rekel,

da je imela Marija sedem sinov. Menda so tisti, ki bi učili novo liberalno stranko. Sedaj jih je iskal, pa jih ni našel. Sam je pravil, da je potrošil 700 goldinarjev. Celjski dnevni generalni pisarji so ga zmotili, da so se združili, pa vsi skupaj 700 goldinarjev zapili.

s **Šmartin** pri Slov. gradu. Po tuk. gostilnah se grozi „Slovenskemu Gospodarju“, zaslužnemu občanu in staremu županu g. Vaukanu ter našemu priljubljenemu g. kaplanu s tožbo in zaporom, kakor da bi bili ti krivi, da je ljudstvo mnenja, da je napadla Narodna stranka pokojnega Ignaca Kalinšek. Na razpolago imajo že 2000 K (obljubil jih je Jaka Vrečko), par volov (da jih Verdnik-Kralj) in 2 kravi (vsaj Salamon so tako rekli). — Kako pa pride ljudstva do tega mnenja? Rajni je bil ubit, a gotovo ne od prijatelja, tudi ne od kakega obcestnega roparja, ker ta bi ga pustil ležati na cesti, denar bi mu pa vzel. — Zakaj je neka žena Narodne stranke z nevoljo vskliknila: Prekleta volitev! Prekleta Narodna stranka! To ljudsko mnenje je zakrivilo: 1. Surova agitacija, prisiljenje k volitvi pod kaznijo od Narodne stranke; 2. Napad na g. Žebota na potu v Vuhred; 3. surovo tolovajsko tlačenje g. Plesnika v njegovi lastni hiši 1. 1907; 4. napad na č. g. Pečnika (1907) na zborovanju v Šmiklavžu, ko so ga trije surovi napadaleci od nasprotne stranke držali za vrat, da se je komaj iztrgal in zbežal; 5. divje preganjanje g. Robiča 1. 1907. in zganjanje z gnjilimi jajci (stala so po kroni); gorje Robiču, ko bi ga vlovili!; 6. nočno divjanje in pogreb propadlega g. kandidata g. Robiča, ko je eden izmed naših liberalcev z bakljo v roki vodil divjo druhal po vaseh; 7. zganjanje g. Plesniku v „Narodnem Listu“ z vrabci pod klobukom; 8. grdo nesramno obnašanje na dan volitve nekaterih volilcev na volišču, njihovo izvajajoče tuljenje, tako, da je g. komisar poklical na pomoč občinskega redarja — Jurja Šauca; pristaš liberalne stranke je pa njih obnašanje zagovarjal, češ, „od včera so še pijani“; 9. nameravan napad na g. dr. Verstovška lansko leto na postajališču v Šmartnu od zloglasnih pristašev Narodne stranke; dr. Verstovšek je bil v spremstvu zavednih mož in nasprotniki so se zbal; 10. hujskanje ljudstva dne 3. julija pred cerkvijo in potem v restavraciji Ferd. Kaca zoper g. kaplana, „Slovenskega Gospodarja“ in Vaukana; 11. večkratne grožnje liberalnih govornikov nasproti duhovništvu. — Še več razlogov imamo na razpolago. Ali se je tedaj čuditi, če je rajni Kalinšek že naprej izustil ljudsko mnenje nekemu resnicoljubnemu posestniku v Golavibuki: Pri nas si pa človek ni življenja varen! Kdaj in kje se obnašajo pristaši Kmečke zveze tako surovo?!

s **Lizid volitev** v Pernicah: Dr. Verstovšek je dobil 12 glasov, Ivan Kac 5 glasov.

s **Razborje**. V nedeljo, dne 31. t. m. po rani sv. maši priredi v tukajšnji društveni hiši državni poslanec dr. Verstovšek shod. Pričakuje se prav obilne udeležbe.

s **Zavodnje**. V nedeljo, dne 31. t. m. vsi na shod, ki ga priredi po pozni sv. maši S. K. Z. Govoril bo poslanec dr. Verstovšek.

s **Golavabuka**. Resnična povest. Volitve v Golavibuki so imele veliko zdravilno moč za nekega mladeniča Miheca, kateri je že več let na ta način bolehal, da ni mogel hoditi v cerkev; takrat pa, ko so se začeli volilni shodi za kandidata Kaca, je bil on kar hitro ozdravljen. Takrat, ko je bil pri njem shod za Kaca, je prignal Kralj seboj dohtarja iz Celja. Kaj mislite, kako kunšten je moral biti ta dohtar! Ko ga je Miha zagledal, je bil kar ozdravljen svoje zastarele bolezni, in zdaj si tudi lahko mislite, kako zaupanje je zato tudi Miha od njega dobil, tako, da ga je še spremljal na drug shod na Brde k Juriju. Pa tudi kunštini so bili ti gospodje! Poslušalce so vse od Košutnika seboj vzeli, ker gori niso nič novih našli. Miheca so pa izvolili za predsednika, da je bolj vse slišal. Na dan volitve smo se volilci kar začudili, ko smo videli Miheca že ob 7. uri na volišču. In zvečer je pričakoval brzojav Kacove zmage do polnoči, poprej je doma naročil še možnarje iz cele vasi nabiti. Pa oh šmentani brzojav! Zmagala je druga stran, možnarji so pa ostali nabiti. Že utrujeni Mihec pa se vleže spat in bati se je, da se spet stara bolezen povrne. Volilci okoli Sv. Tomaža pa pričakujejo za gotovo novih orgel, katere so obljubljene od njegove nveste, ker so vsi enoglasno volili Kaca. Zgornja Golavabuka pa ima že tako nove orgle pri sv. Filipu, zato jim ni bilo treba voliti Kaca. — Volilec iz Golavebuke.

Konjliški okraj.

k **Konjice**. Veliko je vina v naših krajih, zato se ga tudi veliko izpije. Vsled tega strast in surovost rasteja, gostilne so polne, ob najsvetnejših urah slišiš kričanje, surovo kletev in razbrzdano rajanje. Veliko število možkih ob ponedeljkih ni za rabo, to so ljudje, ki obhajajo službo božjo pri vino- in žganje-točih. Strast za pijačo je kriva, da je ob nedeljah pri drugem opravilu več možkih na trgu in v gostilnah, ko v cerkvi. Npravna vrednost mladine propada radi pijančevanja starišev in otrok. Zato je pa talentiranih otrok treba iskati z lučjo skoro pri belem dnevu. Zlostna, a gela resnica. Kam nas bo to privedlo? Nesrečno ljudstvo, ali si slepo? Organizacija, tu je tvoje delo, ne pusti naroda pasti v žrelo alkoholizma!

k **Konjice**. Naprednjakom konjškim v prevdarek. „Habe die Ehre“, ti zazveni v vsakih

deset korakov na uho. Na poti res ta „Ehre“ nikomur ni, a smešno je, ker so navadno najbolj kričavi ljudje, kojih olik je bore majhna. — Na sodnji je vedno veliko dela in krika; čemu vedno letanje k sodnji? Če se ne motimo, so teh večnih tožb nemalo krivi gotovi gospodje. — Hazenbihlova šnopsarija ima še vedno koncesijo, nekaterim ljudem je pač vse dovoljeno. O oblast, koliko gorja si že zakrivila s svojo dobičkaželjnostjo! Kaj ljudski blagor, da le v vedno prazne kase kaj pade! — V „Narodnem Domu“ je vse polno „Nar. Dnevnikov“, ne vemo, zakaj; hočete ljudi vabiti ali odganjati? Slobodno. — Slovenski trgovci, pričakujemo, da vsakemu, ki želi užigalic, postrežete z zvezinimi „V korist obmejnim Slovincem“, druge le na izrecno zahtevo. Takozvani „Cirilovih“ bo menda g. O. kmalu zmanjkalo. — Stariši in učitelji posili nemških otrok ne vejo, kdaj so šolarske maše, ker oznanila ne slišijo (Zakaj le ne?!). — Na konjški železnici je vse nemško: vozni listki, napisi na postajah, na obcestnih deskah, kliče se nemški, in to vse na ljubo tistim par nemškim lačenbergerjem, ki strahijo po naši slovenski dolini. Škandalozna ravnopravnost! Kajne, molči Slovenec, pa še vesel bodi, da te hoče ohol German zaničevati! Bomo videli.

k **Kebelej** na Pohorju. Krasen in veličasten je bil pogled raz naših visokih gričev na visokem Pohorju na predvečer godu sv. apostolov bratov sv. Cirila in Metoda po naši krasni, širni slovenski domovini. Brezštevilni kresovi so pričali, da tukaj še vedno živi ljudstvo, ki se ne mara ukloniti pogubnemu liberalizmu in protestantizmu, ampak je še vedno zvesto načelom, katara sta učila sv. brata Ciril in Metod. Tudi naši mladeniči so zažgali na omenjeni večer velik kres na hribčku, raz kojega je krasen razgled po slovenski domovini, kojej naj bi naznanjal, da tudi mi vstajamo v narodnem oziru. Topiči so naznanjali našincem veselje, nasprotnikom pa strah, kateri se je tudi kmalu pokazal, kajti že po prvih streljih je prišel orožnik z županom in začel pregledovati topiče ter dognal, da so topiči nevarni in da moramo prenehati s streljanjem. Ko pa jih je natanko pregledal, je spoznal, da so topiči popolnoma zanesljivi in da smemo dalje streljati. Dovolil nam je z besedo „naj pa bo“. Nam se zdi, da topiči niso nevarni za nas, ampak le za posilinemške dušice. Čudno je, da imajo posilinemci takšno skrb za Slovence, da jim niti s topiči ne pustijo streljati, češ, da bi se kateri poskodoval. Mi pa si ne damo vzeti pravice, proslavljati svoje blage učenike sv. brata Cirila in Metoda; kajti le po njih se je začel razvijati naš mili slovenski jezik, kateri dela nemčurjem sedaj toliko preglavice, da noč in dan tuhtajo, češ, kako bi ga uničili. Toda ne bodo ga. Naše ljudstvo je te ljudi spoznalo in jih tudi pustilo. Vsa čast vsem, kateri so kaj pripomogli za čast sv. Cirila in Metoda. — Opazovalec.

k **Zreče**. Minolo nedeljo zvečer je neki nepri-diprav vlomil v trgovino gospoda Bezenška. Tam je pobral nekoliko denarja in blaga. Po polnoči je poskusil srečo pri g. Kračunu. Tu je odprl eno okno in opazil, da si notranjih prostorov po dnevu še ni dovolj ogledal. Potem je razdril drugo okno, kjer je slutil denar. Pa razmere so ga predčasno preplašile in vzela ga je noč. Sledi krvi je zapustil na obeh krajih, znamenje, da ga je že pri predpolnočnem „delu“ ranilo steklo. Vsled naglice je pozabil vzeti s seboj gorjačo, veliko palico, ki jo je imel za slučaj samoobranbe.

k **Zreče**. Naša župnijska, sv. opatu Egidiju posvečena cerkev je stavba v obliki križa, to je, ob obeh straneh ladje se nahaja kapela. Ona na strani epistolski ima v oltarju kip preblažene Device Marije, druga na strani evangeljski pa v oltarju kaže statuo, predstavljajočo sveta brata Cirila in Metoda, ki sta našim prednikom, oziroma nam prižgala luč krščanske izobrazbe. In pred tem oltarjem so se služile sv. maše na sopraznik slovanskih apostolov ter sledečo nedeljo. V nedeljo se je v govorih omenjalo seveda blagonosno delovanje solunskih bratov. Istega dne smo tudi, kdor je le za to zvedel, pristopali k novemu društvu „Slovenska Straža“, k društvu, ki ima namen, skrbeti za slovensko šolo in za slovensko grudo, kupovati zemljiška posestva ter jih brez lastnega dobička prodajati ali dajati v najem samo Slovincem. Društvo se je ustanovilo v Ljubljani letos, dne 11. maja, a na praznik sv. Cirila in Metoda je šlo že čez 150 podružnic. Nedelja dne 10. julija je bila cirilmetodska nedelja, določena za prvo ustanavljanje podružnic društva „Slovenska Straža“. Zanimivo je brati tozadevna časniška poročila. N. pr. v sosednjih Konjicah je pristopilo blizu 70 članov, ki so zbrali za društvo 150 K; župnija Sv. Peter v Savinjski dolini broji nekaj čez 1500 duš, pa je pristopilo k društvu čez 200 oseb; kraj Horte pri Železni kaplji na Koroškem šteje samo 80 oseb, pa je pristopilo k društvu 34 udov, in zbrali so 240 K za društvene svrhe. Kaj pa mi? Tu smo na cirilmetodsko nedeljo z lastnoročnimi podpisi naznanjali pristop k društvu. Dotična listina razkazuje 25 podpisov, torej nekoliko več, kakor dovolj (20) za ustanovitev podružnice. V „Katoliški bukvarni“ v Ljubljani pa smo med ostalim kupili tudi podobice in knjižice z naslovom „Sv. Ciril in Metod“. Zanašamo se, da se bo pri nas število društvenikov znatno pomnožilo. Za to naj skrbi vsaka, do sedaj priglasičena članica, oziroma član. In v tem oziru bi se v prvi vrsti sploh morali odlikovati naši mladeniči in dekleta, da zavedni sovrstniki, domači in sosednji, ne bodo dobili priložnosti, prištevati jih med narodne zaspance. Če že tukajšnje politično in bralno društvo z imenom „Straža“ šteje blizu 60 udov, izmed katerih dobiva vsaki svoj odtis lista „Slovenski Gospodar“, bomo pač

* **Grunwaldska slavnost.** Od 15. do 17. t. m. so praznovali Poljaki 500letnico slavne zmage, ki so jo pod kraljem Jaglom priborili proti Nemcem. V bitki pod Grunwaldom je bila poražena nemška moč, ki je do tedaj grozila ponemčiti vse severne slovanske narode. Te slavnosti so se udeležili tudi slovenski poslanci dr. Benkovič, dr. Žitnik in Fon.

* **Narodnost liberalcev.** Liberalci se kaj radi trkajo na svoja prsa, češ, mi smo narodnjaki. Toda njihova narodnost stoji na silno slabih nogah. Navedli smo že nešteto slučajev, da so se liberalci vezali z Nemci in nemškutarji. Tak slučaj se je zgodil tudi minole dni na Vranskem. Vršile so se volitve v okr. zastop. Slovenci bi bili čisto lahko zmagali, toda liberalcem to ni bilo po volji. Zvezali so se z Nemci in nemčurji na ta način, da je bila v skupini veleposestva izvoljena polovica nemških graščakov. Liberalci pa so še vključili temu najboljši narodnjaki!

* **Slovanski narodno-gospodarski shod** v Ljubljani. Slovensko narodno-gospodarsko društvo na Dunaju priredi s sodelovanjem glavnih osrednjih organizacij poljedelskih, obrtnih in trgovskih iz vseh slovenskih dežel Avstrije dne 14. in 15. avgusta t. l. v Ljubljani o priliki shoda gasilcev slovenski narodno-gospodarski shod. Ta shod boe podlaga osnovanju trajnih gospodarskih stikov med slovanskimi avstrijskimi narodi. Pridno se dela, da bi prišlo na tem shodu do ustanovitve državnih zvez, in sicer poljedelske zveze, obrtne, in ako možno, tudi trgovinske. Iz slovanskih dežel prihajajoče prijave pričajo o razveseljivem zanimanju, ki ga je vzbujalo to početje k okrepeanju slovanske življenjske v gospodarskem taboru. — Vsa potrebna obvestila daje „Slovanska spoletnost narodohospodarska“ na Dunaju.

* **Za živinorejce.** Osrednji odbor kmetijske družbe na Dunaju je sklenil ustanoviti tovarno za močna živinska krmila. S tem se bo živinorejcem omogočilo, da si zamorejo za svojo živino nabaviti neškodljiva, zelo redilna in zraven tega cenena krmila. To podjetje ne bo delovalo toliko v svoj dobiček, ampak bo poceni nudilo živinorejcu močna krmila, ki bodo posebno porabna pri kravah-mlekaricah, konjih in pri pitanju živine. Ta tovarna se že gradi v Brucku ob Litvi in se bo otvorila dne 15. avgusta.

Shod Slovenske kmečke zveze.

Sv. Florijan ob Boču. Dne 17. julija t. l. smo imeli pri nas po rani sveti maši zborovanje Slovenske kmečke zveze pri gospodu Vizovišku. Zborovanje je otvoril podpredsednik Slovenske kmečke zveze dr. Korošec ter predlagal, da si zborovalci izvolijo predsedništvo. (Soglasno sta se v isto izvolila vrla posestnika Dolšak in Ducman. Nato povzame besedo državni in deželni poslanec dr. Korošec. Razlagal je med splošnim odobravanjem zadnje dogodke v državnem zboru ter opisal stališče slovanske delegacije v deželnem zboru. Potem se je razvel razgovor, nakar se je zaključilo zborovanje.

Mariborski okraj.

m **Na naslov** okrajnega zastopa mariborskega. Kakih osem let je že preteklo, odkar je bila v tem okraju zadnja razstava živine, in bil bi že skrajni čas, da bi se taka zopet enkrat priredila. Sredstev se v ta namen že dobi, ako jih okraj sam nima. Zato se v interesu povzdige naše živinoreje prosi, naj okrajni zastop potrebno ukrene, da pridemo, če mogoče, še leto do take razstave. — Več kmetov.

m **Ruše.** Angelj smrti je objel dne 12. t. m. našo 19letno, ljubljeno, nepozabljeno deklico gospodično Ivanka Šarh. Z nepopisljivo potrpežljivostjo je prenašala svojo mučeniško boleost 10 tednov. Ranjka je bila marljiva učenka č. šolskih sester v Mariboru. Vse lepe nade njenih učiteljic in dobrih starišev je ugonobila kruta smrt, in ravno ob času mature. Ihtenje deklic tovarišic, tovarišev, sorodnikov in znancev sploh, je bilo naravnost pretresljivo. Potrti stariši in vsi, ki smo ranjko na njeni mučni postelji obiskovali, se iz dna srca zahvaljujemo preč. g. prof. dr. Lukmanu, kakor tudi našemu č. g. kaplanu, da sta bodrila Ivanko v verskih resnicah in tolažila v neznosnih bolečinah. Sprevod je vodil ob asistenci naših č. g. duhovnikov skrajno postrežljivi č. g. dr. Lukman, koji je blago Ivanko mnogokrat posetil. Dr. Lukman je blagoslovil zemeljske ostanke ter jih izročil črnemu grobu. Deklice so ji zapele v slovo v zbrani melodiji nagrobnice, koji smo s solznimi očmi sledili! Tebe ljuba Ivanka, pa ne bodemo več videli na zeleni trati pred tvojo rojstno hišo, saj ti je strogi, a dobri Stvarnik odkazal krasni mučeniški prostor: nad zvezdami.

m **Iz Dravske doline.** Stariši marnberškega okraja, pozor! Gospod dr. Korošec je ob ustanovitvi podružnice „Slovenske Straže“ v Ljubljani v svojem govoru izrekel te-le pomenljive besede: Kako velikansk je razloček med župnijo z nemško in župnijo s slovensko šolo. Otroci nemške šole so popolnoma izročeni pokvarjenosti in nevednosti. Le malo je otrok, ki so toliko nadarjeni, da se hitro priučel tujemu jeziku in da morejo potem slediti šolskemu pouku. Oni otroci, ki se ne nauče tujega jezika, se tudi drugače ne nauče ničesar v šoli in ostanejo vedno tako nevedni. Pet let sede otroci v šoli in se pogublajo. Ko pa izstopijo iz šole, ne znajo niti brati niti pisati, ne znajo

niti nemški niti slovenski. — Bolj kratko povedano se to glasi: Nadarjeni slovenski otroci se po takih nemških šolah nauče nekaj malega na pol, drugi pa nič. — Stariši! Kako morete tedaj trpeti, da se celo protipostavno po vaših šolah poučuje samo v nemškem jeziku „Schulvereinu“ na ljubo za par Judeževih grošev? Proč z nemškim učnim jezikom iz naših šol! Ne pridite z izgovori: Nemščina je potrebna, naša deca mora znati nemški! Saj se poučuje po vseh slovenskih šolah tudi nemščina kot drugi deželni jezik, in sicer z veliko večjim uspehom, kakor po schulvereinskih šolah, kjer učitelj slovenskim otrokom ne ve pomagati ali pa noče. Ne bodite preveč v skrbeh radi nemščine, saj veste, da se Slovence prime nemščina kakor smola roke. Vzdromite se torej stariši in ne dajte svojih otrok pogubljeni, ponemčevati od nemških privrancen. Zahtevajte, da bo povsod na vaših šolah učni jezik slovenski, nemščina pa kot drugi deželni jezik. Da si pravnim potom pridobite svojih pravic, se lahko obrnete na mariborskega narodnjaka g. dr. Leskovarja, ki je pripravljen potrebne korake storiti tudi brezplačno. Hajdi na noge stariši in občine, ki ste v slovenskih rokah!

m **Slov. Bistrica.** Igra „Dve materi“, katero so uprizorile dekleta izobraževalnega društva v Slovenski Bistrici v hotelu „Avstrija“, se je tako vznemeno lepo obnesla, da je vse strmelo. Veliki prostori so bili do zadnjega kotička natlačeno polni. Vrle igralke so tako lepo igrale, kot bi že leta in leta na odru se sukale. Želeti bi bilo, da se igra še enkrat ponovi, da bi se še drugim, ki se tokrat niso mogli udeležiti, nudil ta blaženi vžitek. — Slavnemu vodstvu izobraževalnega društva pa bodi izrečena najprisernejša zahvala, da so igralke tako izvrstno izvežbali.

m **Črešnjevce.** Dne 24. t. m. obhaja novo mašo č. g. Jakob Kotnik. Prišel je ravnokar iz Rima, kjer je dovršil svoje študije. Vsi prijatelji in znanci prisrečno vabljani. Pridigar č. g. župnik Ivan Sušnik.

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Dragi urednik! Ne vem, ali pri nas nazadujemo, ali pa napredujemo. Radoveden si gotovo, dragi bralec, kaj bi utegnili to biti. Takoj ti pojasnim! V našem trgu zida pekar g. Ernest Savernigg (namreč piše se Zavernik) novo poslopje. Na dimniku pa je ovenčan mlaj s črno-rudečim rumenim papirjem. To si ne moremo razlagati, ali ga je postavil na dimnik g. Savernigg sam, ali ga je zanesla na to vzvišeno mesto nemška roka. Prosili bi g. peka, da bi bili tako uljudni in bi nam hoteli odgovoriti, ali so to res sami radi storili, da bi nas s tem izzivali, ali se je to storilo po pomoti? Slovenska javnost zahteva tudi jasnost. — Ali hoče res ostati g. Savernigg črno-rdeči-žolti pek!?

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Če stopiš psu na rep, zacvili. Tako je zacvilil tukajšnji nemškutar v „Marburgerici“, ko je ljubezniv popotnik razkril trojiško skrivnost, da visi v našem gasilnem domu frankfurtarica. Javno je priznal skrivnost, ki seveda že dolgo ni skrivnost. Ampak upamo, da pride sedaj c. kr. okrajnemu glavarstvu do ušes — ta imenitna skrivnost. Ali je resnično tudi naša politična oblast mnenja, da gasilna društva niso dobrodelna društva? Da so politična hajlajoča društva? Odločno pozivamo c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru, da napravi red v trojiškem „Rüsthau-u“! Hajlanje in nemškutarsko izzivanje po trgu ni naloga požarne brambe. Agitacija proti samostanu in čast. gg. očetom frančiškanom ni naloga požarne brambe. Razpihovanje nemškutarskih strasti in nasprotstva proti Slovincem, ni naloga požarne brambe. Rušenje prijaznosti med tržani z nemčurskim terorizmom, ki zahteva od vsakega brez gardona, da postane izdajalec svojega rodu in brez značajan renegat, ni naloga požarne brambe. Ponemčevanje slovenskih imen brez dovoljenja preplašenih tržanov, ni naloga požarne brambe. Delovanje pod črno-žolto-rdečo zastavo, ki je znamenje vsenemstva in hrepenja pod Hohenzollnerce, ni naloga požarne brambe. — Vse to najboljšje ve tudi c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru. Dokazi in priče so na razpolago. Zato z gotovostjo pričakujemo, da poseže glavarstvo vmes in pouči naše Ferije in Erneste ter Johanne o namenih gasilnih društev. Požarna bramba, ki hoče z uspehom delovati, mora biti dostopna vs e m, ki so pripravljeni žrtvovati se za javno dobrodelstvo. Zavednim Slovincem ravno tako kakor nezavednim, Nemcem ravno tako kakor nemškutarjem, značajnejšem ravno tako kakor mevžarjem. Gasilno društvo ni politično društvo — to resnično povejte našim prenapetjem, velespoštovani g. glavar! — Prijaznemu popotniku pa, ki je bil prišel skozi Trojico in razkril svetu našo sramoto, se priporočamo, da pride večkrat in si mogoče malo natančneje ogleda tiste zavedne Slovence, ki jih je videti napisane v „Rüsthau-su“. Gollob vas brez dvoma sprejme z največjim narodnim navdušenjem; o sicer časti vrednem in skozi in skozi poštenem gospodu Mlineritschu pa ne vemo, če ne uide pred vami — v svoj vrh.

Ptujski okraj.

p **Umrl** je dne 30. junija t. l. v Peršetincih Joško Novak, bivši črkostavski vajenec v tiskarni svetega Cirila v Mariboru. — N. v m. p.!

p **Sv. Bolfenk** pri Središču. Na predvečer sv. Cirila in Metoda je bilo kaj živahno v naši lepi bolfenski župniji, kurili smo mi od kmečke strani kar dva kresova. Eden je plamtel na griču pri Sv. Bol-

fenku, drugi pa na prijaznem polju doli v Vodrancih. Vključ liberalnim hujskarijam in slabemu vremenu se je zbralo na kresu jako mnogo ljudi. Med glasnim pokanjem topičev in prepevanjem milih slovanskih pesmi je svirala tudi narodna godba. Mladenič Franc Zadravec je v kratkih besedah razložil, zakaj ravno kurimo kresove. — Pohvaliti moramo vrle godce, ki so nas razveseljevali z domačo, milo donečo godbo, pa tudi cenjeno Polmanovo obitelj, ki je mnogo žrtvovala za ta kres.

p **Sv. Trojica** v Halozah. „Bilo je imenitno in veselo, namreč na slavnostni veselici „Gospodarskega in bralnega društva“ v nedeljo, dne 10. t. m.,“ rekel je gost in domačin. Domači moški zbor je zapel na odru novo pesem v čast sv. Cirilu in Metodu. Novi predsednik društva g. župnik Lenart Vaupotič je nato navdušeno proslavljal sveta slovanska apostola Cirila in Metoda. V daljšem govoru je orisal življenje svetih bratov, njuno delovanje, njun pomen in neprecenljive zasluge za naš narod. Pozival je, naj po vzgledu teh mož tudi mi tako iskreno ljubimo materni jezik in stojimo srčno na straži za domovino in to v primerni obliki tudi dejansko pokažemo. Navdušeno je zadonela za tem naša himna: „Lepa naša domovina“. Tej je sledila igra: „V ječi“, in po nekaterih pevskih točkah komični prizor: „Zgubljena stava“. Igrali so domači fantje tako, da so imeli prijetno zabavo tudi mestnih gledališč vajeni gostje. Nad vse igralce je bil jetničar Robas — Jakec Kelc. Poleg omenjenega so igrali: Jurij Fridl, Anton Lozinšek, Jož. Svenšek in Fr. Zavec. — Nazadnje je bila prosta zabava, pri kateri so prekrasno peli gg. učitelji in dijaki. — Vmes je igrala godba, v zrak pa smo dali veselo slavnost z raketami na znanje. Ker na veselici ni bilo priložnosti vseh pozdraviti, naj bo na tem mestu izrečena zahvala posebno daljnim gostom, ki so tako povzdignili naše slavje, v prvi vrsti učitelstvu. Bili so gostje iz Maribora, od Sv. Antona v Slov. gor., Sv. Barbare v Halozah, iz Ptuja, od Sv. Lovrenca na Dr. polju, iz Sel in Sv. Vida. Iz Ptuja je bil med drugimi priljubljeni naš novi slovenski trgovec g. Fr. Lenart, katerega hočemo pridno obiskovati, od Sv. Vida trgovca g. D. Tombah, iz Jurovec predsednik jurovskega br. društva g. Fr. Habjanič. Istotako je bilo vse polno domačega ljudstva, ki je izrazilo željo, da se igri naslednjo nedeljo ponavljate. — Vsem čast in hvala!

Rogaški okrajni zastop. Pri volitvah v okrajni zastop Rogatec so zmagali pri volitvi iz kmečkih občin dne 16. t. m. slovenski kandidati. Iz drugih skupin so zmagali nemškutarji in Nemci, med njimi tudi rogaški trgovec Brlišg, ki je za slovenske odjemalce Slovenec, svoje otroke pa vzgaja v zagrizenem nemškem duhu. Kakor se sliši, bo izvoljen načelnikom rogaški zdravnik dr. Schuster. Vremena za okraj se ne bodo zjasnila.

p **Sv. Križ** tik Slatine. Že v nedeljo zvečer, dne 17. t. m. je naznanjalo pokanje topičev, da se nam bliža dan duhovnega veselja in slavja. Naša cerkev je dobila znotraj novo krasno obleko in pa nove orgle. Slikarska dela je izvršil slovenski slikar Markovič iz Rožeka, orgle mariborski mojster Brandl. O obojnem delu se veščaki zelo laskavo izražajo. In še eno slavje smo obhajali. Naš priljubljeni g. nadžupnik Franc Korošec je obhajal 25letnico svojega mašništva v krogu svojih prijateljev in častilcev. Ogromno število ljudstva in tudi premnogi kopalški gostje so prihiteli v dično, prostrano cerkev, da molijo za blagor vnetega slatinskega dušnega pastirja. Cerkevni govor je imel mariborski stolni in mestni vikar č. g. Simonič. Ko je zapel jubilar z zvonikom glasom Te Deum, tedaj se je obenem z zahvalo dvignila iz tisoč src prevroča molitev k nebesom: Bog nam ohrani blagega dušnega pastirja in za lepoto hiše tako vnetega nadžupnika še zopet petindvajset in več let! — O orgljah nam je vposlal strokovnjak te-le vrstice: Povodom 25letnice mašništva č. g. nadžupnika Korošca so se postavile v naši tako krasno prenovljeni in s freskami ozaljšani cerkvi tudi nove, mogočne orgle z 21 spremeni, delo izbornega mojstra Jos. Brandl iz Maribora. Izvedenci hvalijo tako cerkvenemu slogu primerno zunanost, kakor solidno delo, posebno pa izredno lepo intonacijo. Da se pri tako velikih orglah pričakuje kaj posebnega, je jasno; in mi se nismo varali; tako milih, tako značilnih, pa tudi tako mogočnih glasov nismo vajeni slišati pri orglah. Gotovo se morejo meriti te orgle z najboljšimi na Spodnjem Štajerskem. Mojstru vsa čast!

Ljutomerski okraj.

l **Ljutomer.** Veleč. g. Ant. Tkavec, korni vikar v Mariboru, je podaril „Slovenskemu pevskemu društvu v Ljutomeru“ 10 K. za kar se mu odbor najiskrenejše zahvaljuje. — Bog plati!

l **Kapela** pri Radgoni. Kakor se kaže v vinogradih kapelskih, nam bo ves up splaval po vodi. Kar ni vzela toča, to bodo uničile razne bolezni, plesnoba, smod itd. Vreme je zelo neugodno za vinograde in tudi za silje. Vinogradniki, kateri imate lanske vina, ne silite se z njimi, ker lahko jih bodele dobro prodali. Dosedaj ste prodajali liter za 24 vin. Držite se za naprej boljše cene. Kupec pridejo svoj čas, ker tudi drugod trpijo vinogradi po enakih boleznih. — Vinogradniki.

l **Križevska** opekarna in Mursko polje. Kakor je znano, se je pred tremi leti ustanovila v Križevcih pri Ljutomeru „Križevska opekarna“, prvo tovrstno podjetje na slovenskem Štajerskem. Ustanovilo se je

Najnovejše novice.

Romarjem na Brezje k Mariji Pomagaj. Romarji naj kolikor mogoče sv. spoved že doma opravijo ter prosijo za sv. obhajilo na Brezju. Vsak naj vzame dežnik seboj, kakor tudi kako obleko za ogrniti, če bi imeli slabo vreme. Nobeden naj ne pozabi karte doma. Romarji od mariborske strani naj pridejo v Celje z vlakom, ki gre iz Maribora ob 1/6. uri zjutraj. Nazaj imajo vsi romarji iz Celja zvezo z večernimi vlakom. — Kdor hoče iti na Bled, to lahko stori, samo naj gleda, da pride pravočasno na vlak, ki odhaja iz Lesca ob 1/1. uri. — V ponedeljek torej na veselo svidenje!

V Kostivnici se vrši v nedeljo, dne 24. julija dekliški shod. Mladenke šmarske in rogaške dekanije ter Dravinjske doline, na veselo svidenje pri poljski Materi božji!

Sv. Florijan. Pri Loženski Materi božji v župniji Sv. Florijan ob Boču se vrši v nedeljo dne 31. julija velik mladeniški shod. Mladenci rogaške dekanije in Dravinjske doline in od drugod, pripravite se na ta shod!

Vinske gorice v Halozah in drugod kažejo letos silno slabo: Peronospora je začela uničevati listje, plesnoba pa grozdje, ki večinoma odpada. Ljudje sami priznavajo, da je to očitna kazen božja v očigled tolike zlorabe božjih darov.

Vinorejci pozor! Lansko in prejšnje vino bo v cenah zelo poskočilo, ker letošnji nasadi ne obetajo veliko.

Umrli je v ptujski hiralnici dne 14. julija usmiljena sestra Fortunata Hriberšek po dolgi in hudi bolezni v 33. letu svoje starosti. Mil. g. prošt I. Fleck je

spregovoril blagi pokojnici ob odprtem grobu krasne besede v slovo. N. v m. p.!

Grozen zločin. V Krčevini pri Ptujju je prišel v nedeljo zvečer v gostilno pod vejo pri Mercu nek mož, ki se je začel v pijanosti nedostojno obnašati proti gostilničarjevi ženi. Ko ga je gospodar nato posadil na hladno, je nasilni mož zamahnil proti Mercu z velikim nožem in mu popolnoma razparal trebuh, da so se čreva izsula na tla. V strašnem stanu so nesrečnega moža pripeljali v ptujsko bolnišnico. Zverinskega pijanca imajo pod ključem.

Pijanost se v zadnjem času v ptujski okolici tako grozno širi, da pripeljejo redno vsako nedeljo oziroma ponedeljek 3 do 5 razmesarjenih, pobitih in nevarno ranjenih ljudi v ptujsko bolnišnico. Tudi minoli ponedeljek so pripeljali tri z razbito črepanjo in nevarnimi ranami. Ali ni skrajni čas, da se vsi dobro misleči možje ptujskega okraja združijo in začnejo akcijo proti pijančevanju? Od zgoraj ni ničesar pričakovati; ljudstvo si bo moralo samo pomagati!

Primicija v Mariboru. Dne 18. t. m. je v cerkvi častitih šolskih sester pel svojo prvo sveto mašo častiti gospod Peter Domberger. Pridigoval mu je njegov brat, kaplan v Irdningu. Asistirala sta mu brat in svak.

Listnica uredništva.

Marenberg: Prihodnji!

Ali ste že odposlali položnico „Slovenski Straži“?

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Notarijske številke.
Dne 16. julija 1910.

Trst . . . 26 43 24 31 38
Linc . . . 83 26 37 20 74

Na prodaj je zemljišče, tri četrt ure od Maribora, v kat. občini Vodole občina Karčevina, v obsegu 17 oralov, 2 orala vinograda z ameriškanskim nasadom, 2 orala hoste, njive, travniki in lep sadonosnik, hiša z gospodarskim poslopjem, živina in vse potrebno. Ponudbe na Josipa Serneca, posest. sina, Gradiška, Pesnica. 514

Hiša z mešano trgovino, 2 zelenjaka, okoli 1 oral njive, sadonosnik, ob cesti ležeča, 15 minut od železnice v Pekrah štev. 3 se radi smrti prodaja. Vpraša se tamkaj. 557

Trgovski pomočnik, več slovenskega in nemškega jezika, izurjen v sprejemanju in trgovini z železom, se sprejme takoj, ali tudi pozneje v trgovino Franc Korošec, Gornja Radgona. 559

Pozor! Pozor! Rudokopi, krčmarji, rokodelci, obrtniki in sploh kupci posestev! Na lahek način se lahko pride na lepo posestvo, ob glavni cesti, kjer je lahko tudi gostilna in trgovina. Cena 4800 K. Izplačati je treba 800 K drugo ostane vknjiženo. Oglasiti se je do 20. julija na Antona Prosenik, Spodnje Brezovo, pošta Blanca pri Sevnici. 567

Dobro idoča gostilno s koncesijo želim vzeti v najem. Natančna pojasnila naj se pošljejo Francu Božič, Sv. Marjeta pri Mešanjskih. 568

Viničarska rodbina s tremi delavskimi močmi se sprejme za prihodnje viničarsko leto. Pogoj: Znat mora ravnati z ameriškanskim trto. Prednost imajo iz ormoške ali ljutomerske okolice. Vpraša se pri g. Emiliji Kartin, Gornja Poljčava. Pragarsko. 570

Učenec se takoj sprejme v trgovini s steklom in porcelanom Iv. Kovačič v Radgoni. 584

Lepo posestvo Jakobahof pri Sv. Jakobu v Slov. gor. se takoj pod lahkimi plačilnimi pogoji prodaja. Meri blizu 85 oralov same rodovitne zemlje, da se tako zločeno in plodnosno posestvo težko kje najde. Zemlja se drži vsa skupaj, v sredini stojijo hrani, vsi zidani, z opeko kriti, tik velike ceste, na ravnanju, 10 minut od cerkve, na vrtu stoji krasna kapelica Matere Božje. Pošlje se fotografija od hramov, ako kdo zahteva. Hram ima 7 lepih sob, znotraj s steklenimi vrati, vsemi potrebnimi prostori, na hramu vse z desikami podano, pred hramom veranda, spodnje velike kleti, studenec pri hramu in vrtu. Veliki prostorni hlevi in studenec, hiša za majerja, orodjarnica, velika preša, škedenj, svinjski hlevi, hlevi za perutnino. Blizu teh hramov viničarski zidani hram, hlev itd., 3 orale gorice z novim nasadom, katere že nosijo čez 80 polovnjakov vina, 2 orala pašnika, 7 oralov hoste s starim debelim bukovim lesom na dobri cesti, 8 oralov rodovitnih njiv, 11 oralov plodovitih travnikov, od katerih se polovica trikrat na leto kosi, 4 orale sadnosnika na ravnanju, kateri nosi čez 80 polovnjakov jabolčnice, pri posestvu se lahko hrani veliko živine, tudi vrže dobiček sadnosnik in gorice. Od posestva se lahko zemlja razproda ako želi kdo manjšo obratiti. Posestvo se tudi za drugo izmenja. Cena je 33500 kron, plačuje se lahko na več let, drugi pogoj se izvejo pri Antonu Vrablu, pošta Križevci pri Ljutomeru. 513

Dva krojaška pomočnika z dobro plačo in celo oskrbo se takoj sprejmeta pri Francu Piber, Anger pri Weizu. Tudi se vzame učenec brezplačno v pouk. 585

Učenec poštenih starišev se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga Davorin Tombah, Sv. Vid pri Ptujju. 577

Dobroidoča gostilno in mesarijo ali pa tudi samo gostilno se želi vzeti v najem. Ponudbe na upravnistvo. 583

Gostilna

v Gradcu, v sredi mesta, z zelo dobrim prometom, se radi boleznih, s hišo, koncesijo in vsem inventarjem pod cenilno ceno takoj prodaja. Naprej plačati je treba 20.000 K. Samo kupci naj pošljejo nemške ponudbe pod „J. P.“ Hauptpost, Gradec. 546

Mizarski pomočnik in en učenec se takoj sprejmeta pri A. Viherju, mizarju v Mariboru, Heugasse št. 4. 575

Redka priložnost. Ena zelo dobro idoča gostilna s točenjem vina, piva in žganja in zelo lepim vrtom na zelo prometnem mestu pri Mariboru se takoj za 19000 K prodaja; polovico lahko ostane vknjiženo. Na leto se stoji do 60 polovnjakov vina. Natančneje Petelinec, Zgor. Poljskava pri Pragarskem. 572

Trgovski tečaj Friderika Mester, lastnik čez evropske meje znane prejšnje trgovske akademije Lipsko. Dva najst decentov. Prospekt zastoji. 584

Starejša kuharica za lahko delo se išče za celi ali samo za pol dneva. Vpraša se naj pri g. Regina Redusnik, Tegethofova ulica št. 83, Maribor. 542

Majhna hiša z drema ali tremi sobami v Mariboru ali pa v bližini mesta se vzame s 1. septembrom t. l. na več let v najem. Naslov: Matija Obrat, Pobrežje št. 229 pri Mariboru. 565

Sprejme se takoj učenec zmožen slovensčine in nemščine z dobre hiše v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe pod F. Š. Sl. Gradec. 578

Novo sezidana, vili podobna hiša, 11 let davka prosta, s 6 stanovanji, 7 sob, 4 kuhinje, kuhinja za pranje, 3 svinjski hlevi, velik vrt in stavbeni prostor. Mesečno 80 kron najemnine. Cena 16.400 K. 8000 K ostane lahko vknjiženo. Wiesengasse št. 6. Studenci pri Mariboru. 587

Skoraj popolaoma nova oprava (stelaže) za trgovino z manufakturnim in drobnim blagom se za polovično ceno prodaja. Jos. Schusteritsch. Maribor, Gosposka ul. 11. 586

Delavnica za popravila!

Todna postrežba! Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni. Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastoji! Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 3-50
Pristna srebrna ura 7-
Original omega ura 18-
Kuhinjska ura 4-
Budiljka, niklasta 3-
Poročni prstani 2-
Srebrne verižice 2-
Večletna jamstva.

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach

urar in očalar
Maribor, Gosposka ulica 26.
Kupujem zlatnino in srebro.

Štefan Kaufmann

trgovec z železom 23
v Radgoni,
priporoča najboljšo ocelne motike in lopate, dobre kose in srpe, pravo štajersko železo se dobi po najnižji ceni in solidni postrežbi.

Mlado, staro,
Vsak pove:

Ta pa je za me!

Ker se samo z njim krepcam,
Vedno zdrav želod'c imam!

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost

liter K 2-40.

Kabinetna kakovost

„ „ 4-80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

1 1/2 - 2 kg

težje postanejo svinje vsak dan po dr. Zellnerjevi svinjski krmi. Tri krat redilnejše nego koruza. 50 kil z vrečo K 11-50

iz tovarne. I. za rejo II. za pitanje

„Molko“ poviša donesek mleka krav za 1 1/2 do 2 litra od glave in dneva. K 7-50 stane 50 kg iz tovarne.

Razpošilja tovarna prvih krmil
brata TAUSKY,
Dunaj, II. Praterstrasse 15.

Prospekt „Goldgrube“ zastoji.

499

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlikovna in častni diplom k zlati kolajni. :: Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izborni okus. Nad 7000 zdravniških priporočil.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l & K 2-60 in po 1 l & K 4-80.

„Kapljice za svinje“. Cena 1 steklenice je 1 krono.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:

Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!

Gosp. Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg št. 15.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terscheck), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

priporoča

svojo veliko gostilno

* *

30 sob za tuje po jako nizkih cenah

* *

fjakerijo v hiši

* *

Dobra in točna postrežba.

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2 % brez vsakega odbitka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vloge tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

V svrhu varčevanja v malih zneskih daje vložnikom

domače nabiralnike

na dom zastonj, če vložijo prvokrat najmanj 4 K.

posojuje

na zemljišča po 5 0/0 do 5 1/2 0/0, ter na zastavo vrednostnih papirjev in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svojo last proti povrnitvi malenkostnih gotovih stroškov. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Za vplačila po pošti se dajejo zastonj pošt. hranilnične položnice.

Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

898 Vprašanja in prošnje se sprejemajo vsak dan, izven praznikov dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldne.

Preselitev!

Franjo Bureš, urar v **Mariboru** Tegetthofova ulica se 15. julija preseli za dve hiši bližje h kolodvoru.

Ostane **prvi urar** od južnega kolodvora.

Za 10% ceneje

oddamo od danes naprej vsakovrstne gramofone, sufone in plošče. Zahtevajte cenike. Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. 271

Uradne =

= zavitke

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

1 kovača, 2 kolarja, 2 mizarja sprejme tovarna za lesne izdelke proti zaslužku 3 do 5 kron na dan. Ponudbe se naj upošljejo na tovarno v Ljubiji pošta Mozirje.

580

Cementne cevi,

tlakove plošče, svilaška korita, korita za napajati, kakor vse druge cementne izdelke, nadalje apno, Portlandov in Romanov cement, vsake vrste opeko ponuja po najnižjih cenah

558

Ferdinand Rogatsch,

Maribor ob D., Raiserjeva ul. 26.

Izjava.

Proti nešteti boleznim se priporoča **Franzovo žganje**. Dobro, močno **Franzovo žganje** je neoporekovano najboljši domači sredstvo.

Za kolikor boljše in uspešnejše je še potem **Franzovo žganje** preparat, kakor je **Szeklerjev gorski**

„Inda-cvet“

ki ga ne priporoča le izdelovalec, ampak vsak, kdor ga rabi.

Spričevalo za to da:

pismo **Franca Kossuth-a**:

Blag. gospod **Balázsovich Sándor**, lekarnar v Sepsiszent-György.

„Proti revmatskim bolečinam se je izkazalo vnetje z „Inda-cvetom“ zelo dobro. Bodite tako prijazni in pošljite mi tri steklenice.“

Franco Kossuth.

Postavno zavarovano „Inda-cvet“ zdravilnih zelišč **Franzovo žganje** ni kaka navadna spritova mešanica, temveč iz **Szeklerjevih gorskih zdravilnih zelišč** narejen sprit en kot tak ne le najboljši in najuspešnejši, temveč tudi **najmočnejši Franzovega žganja preparat**.

„Inda-cvet“ krepi živce in mišice, osveži in okrepi telo in dušo!

„Inda-cvet“ se dobi pri izdelovalcu **Balázsovich Sándor**, lekarnar v Sepsiszentgyörgy, kakor tudi v vseh lekarnah, drožerijah in špecerijskih trgovinah.

303

Preselitev trgovine.

Usojam si uljudno naznaniti, da sem se preselil s svojo trgovino iz **Weber ulice** v **Grajsko ulico št. 3** in bom imel razven svoje dobro urejene delavnice veliko zalogo

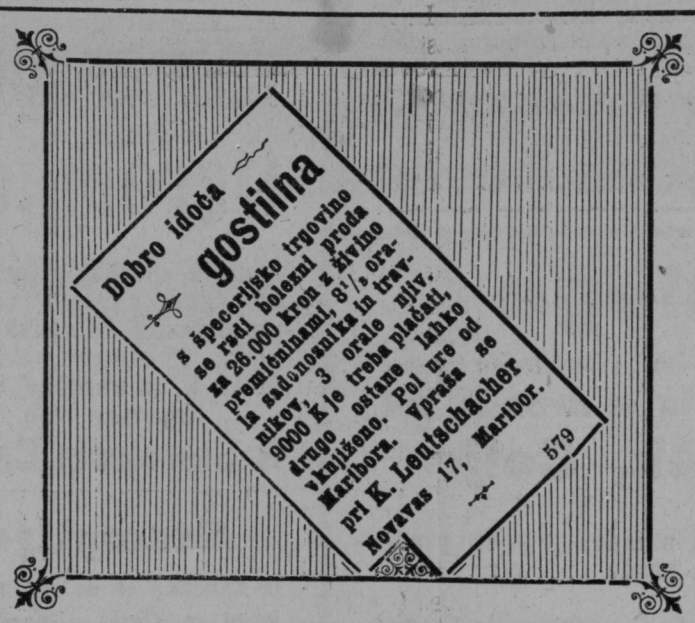
zlata, srebra in kitajskega srebra.

Imel bom še nadalje tudi **predtiskane vzorce, pečate in štampilje.**

Veselošpovanjem

552

Karol Karner, zlatar in graver **Maribor, Grajska ulica št. 3.**

Ne izpostavljajte se nevarnosti, da se rana z onesnaženjem razširi v težko ozdravljivo rano in pokrijte jo skrbno z izkušenim obvezilom.

Že 40 let se je izkazalo mečilno mazilo, takozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za K 7— pa 10 pušic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vinarjev.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna „PRI ČRNEM DRU“

PRAGA, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

250

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v **St. Ulrich, Gröden, Tirol**

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastonj in franko. Postrežba solidna in hitra.

681

Samoslovenska trgovina Fr. Lenart v Ptuj

Ima v svoji novi zalogi veliko izbiro najnovejšega suknja za moške ter volne za ženske obleke. Potem mnogo trpežne hlačevine, tiska, satina, odirjev, tkanine, svilenih in drugih rut ter vsakovrstnega platna za živотно in posteljno perilo po primernih cenah. Nadalje ima tudi moško perilo in gotove hlače iz hlačevine po zelo nizki ceni.

Tudi razumništvu iz mesta kakor iz okraja lahko ustrežem z različnim modernim blagom.

Najtopleje se priporoča

Franco Lenart v Ptuj,

manufakturna trgovina.

505

Še ceneje

bom prodajal, zato ne pozabite se oglasiti v novi trgovini

Viktor Ušena v Braslovčah

hodite vedno k domačinu, kjer kupite vse po najnižjih cenah in samo sveže dobro blago, postrežba najsolidnejša in poštena.

Jajce, maslo in vse druge pridelke plačam najdražje.

512

Z mojo

240

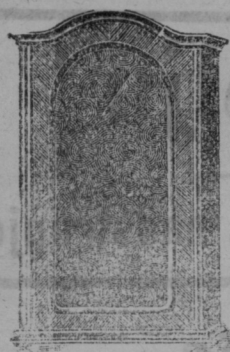
!! umetno moštovo esenco !!

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, obstojne in zdrave domače pijače.

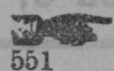
Cena 1 steklenici za 150 litrov 4 krone.

Dobi se samo

v drožeriji **Maksa Wolfram**, **Maribor, Gor. Gosposka ulica.**

Največja mizarska in tapetarska trgovina Karol Wesiak - Maribor

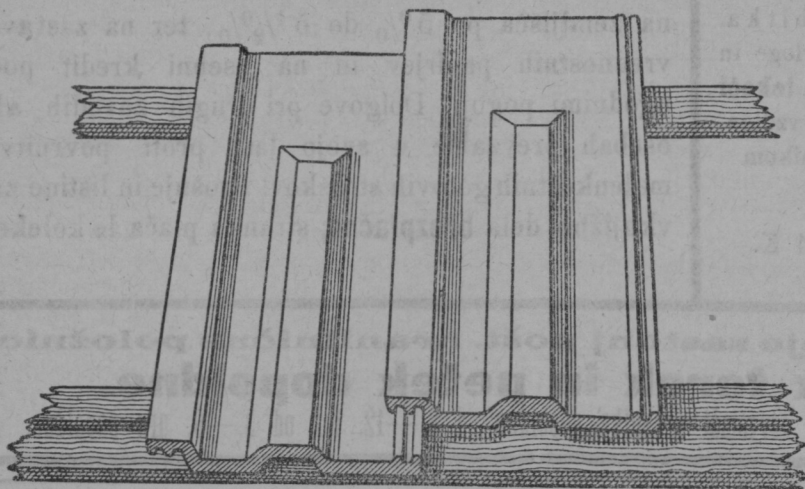
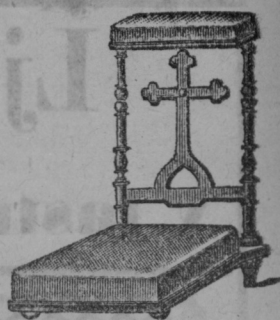
Tegethofova ulica štey. 19.

Pohištva in posteljne oprave

..... po najnižjih cenah.

Cenik in proračun zastoj.

Lastna mizarska in tap. delavnica.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše **kritje streh sedanosti.**

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

„Križevska opekarna“

društvo z omejenim poročtvom s sedežem v Križevcih na Murskem polju, s temeljno glavnico 200.000 K.

To slovensko kmečko podjetje ima veliko zalogo raznih

ilovnatih izdelkov

kakor: **zidno opeko, zarezane strešnike** sistema Steinbrück, **žlebnjake** itd. izvrstne kakovosti po nizkih cenah.

Tovarna z najmodernejšimi stroji stoji kakih 200 metrov oddaljena od železniške postaje Križevci na lepi ravni cesti.

Podpirajte edino slovensko kmečko industrijsko podjetje z naročili pri vodstvu. — Naročila pošiljajo se pod naslovom:

„Križevska opekarna“ v Križevcih.

Tovarniška zaloga

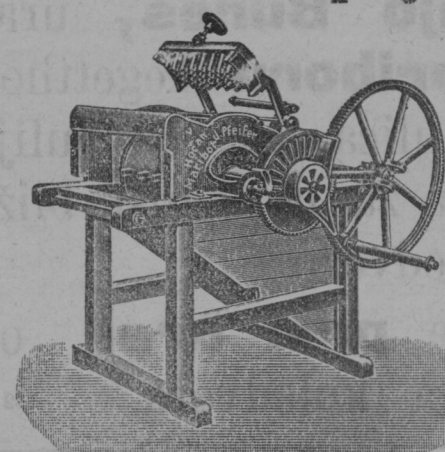
vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin, trgovskih knjig na debelo in drobno pri

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica štey. 7.

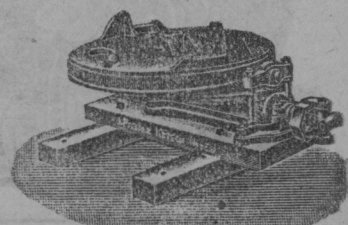
Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po novih predpisih. — Zaloga vseh tiskovin za urade.

Tovarna za poljedelske in kmetijske stroje

kakor mlatilnico za škopanje in navadne mlatilnice za roko in gepelj. Rezalnice, gepelj, vejalnice itd. Livarna za železo in medenino. Izdelujejo se mlini in žage za vodno in parno moč. Vsa popravila po ceni in točno. Ceniki se pošiljajo brezplačno. Kupuje se po najboljši ceni staro vltito železo, cink, cin, baker, svinco, t. d.

I. Pfeifer,
tovarna in livarna
v Hočah
pri Mariboru.

Prva češka sploš. delniška družba Ogromno za za- na življenje varovanje

v Pragi

denarja si lahko prihranite ako takoj naročite čajgastostanke za ženske obleke, 20 metrov po 8, 10 in 12 K, iz narodne veletrgovske hiše

R. Stermecki, Celje.

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Olje
za razne stroje oddaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročtv po 5½%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.